

Wat verscheen in 2023, wat is te verwachten in 2024 en ... BeSWIC

Danny De Baere
adviseur, AD HUA
danny.debaere@werk.belgie.be
02/2334602

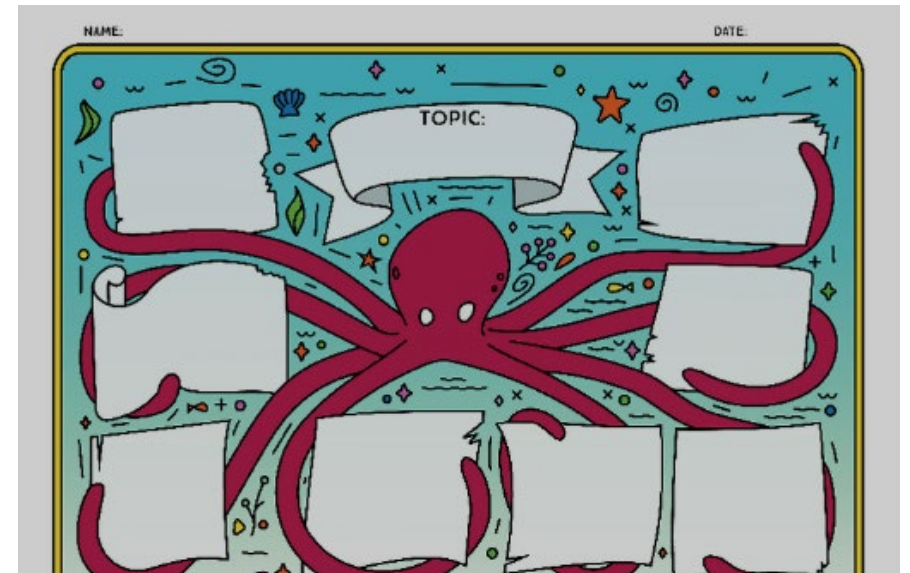
FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

26/1/2024

werk.belgie.be

Inhoud

1. Wetgeving verschenen
  - in 2023 België
  - in 2023 Europa
  - Nog andere niet te vergeten zaken
2. Verwacht 2024
  - Regelgeving
  - Campagnes TWW (+terugblik 2023)
  - Evenementen HUA
3. Oproep
4. BeSWIC
  - Verschenen
  - updateproces
5. Epiloog

Noot: ook hyperlinks achter enkele woorden

1. Wetgeving

KB 12 februari 2023 tot wijziging van titel 3 betreffende asbest van boek VI van de codex

- Asbestinventaris
  - Jaarlijks geactualiseerd en na elke wijziging toestand asbesthoudend materiaal
  - Opmaak op basis van visuele inspectie
  - [model](#) van asbestinventaris op website FOD WASO: documentatie-fiches-plannen-resultaten
  - Uitbreiding inventaris bij moeilijk bereikbaar en in normale omstandigheden geen blootstelling: destructieve staalname mag dan wel
  - PA-arbeidsveiligheid en PA-arbeidsarts geven schriftelijk advies over inventaris, actualisering en uitbreiding
  - Adviezen en inventaris ter informatie voorgelegd aan comité
- Expliciet: Bij vaststelling asbesthoudend materiaal dat niet in inventaris zit
  - Werkzaamheden stilgelegd en gesignaleerd
  - Werk hervatten na analyse, aanpassing inventaris, beheersprogramma en werkplan

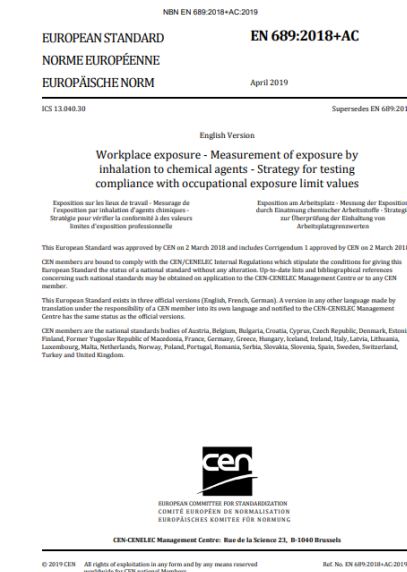
KB 12/2/2023: Asbest

- Metingen en monsternames (bijlage VI.3-5)
  - Laboratorium bepaalt monsternemingsstrategie bij metingen
    - Volgens hoofdstuk 5.2 van de norm NBN EN 689 (noot: https://www.bsoh.be/nl/consensus_en689)
    - Aantal monsters en bemonsteringsvoorwaarden
  - Metingen bij hermetische zone
    - Laboratorium aangesteld door werkgever-opdrachtgever
  - PA-arbeidsarts wijst na overleg met PA-arbeidsveiligheid, en na akkoord comité, de werkposten voor monsternemingen aan en bepaalt er de duur van
- Werkplan
  - Nauwgezet opvolgen; omstandig motiveren bij afwijken
- Hermetische zone
  - Afwijken als opstelling (constructie)technisch niet mogelijk is: documenteren
  - visueel (kijkvensters/camera) EN auditief contact op elk ogenblik

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

werk.belgie.be

KB 5/3/2023 tot sommige wijziging van sommige delen van boek 1, 2, 3 LS/HS/distributie (AREI)

- Boek 1: 10-tal wijzigingen o.a. schema's, plannen en documenten van een huishoudelijke installatie
- De elektrische installaties van gemeenschappelijke delen van een residentieel geheel worden voortaan beschouwd als **niet-huishoudelijke installaties**. Echter blijven sommige veiligheidsmaatregelen van huishoudelijke installaties van toepassing
  - Let dus nu op met keuringen: 5-jaar LS; jaarlijkse HS
- Boek 2,3: vnl. terminologie
- <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/algemeen-reglement-op-de>

KB 7/4/2023 tot vaststelling van een basisveiligheidsopleiding en tot verbetering van communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen

- Ingevoegd art. 50bis-50septies KB TMBP
- Elke aannemer moet zijn werknemers een basisveiligheidsopleiding verstrekken
  - Voor werknemers, zelfstandigen en buitenlanders
- Basisveiligheidsopleiding (8 uur)
  - 5 doelstellingen
  - Voor de werkzaamheden starten (uitzonderlijk binnen één maand na werkzaamheden)
  - Op regelmatige tijdstippen herhaald tenzij aangetoond dat kennis actueel blijft
  - Bij organisatoren met kwaliteitsborgingssysteem
  - Vermoeden van kennis
    - Attest waaruit basisveiligheidskennis blijkt (bv. B-VCA mits opleiding gevolgd indien na 15/4/2023)
    - Afgelopen 10 jaar tenminste 5 jaar ervaring
- Buitenlandse aannemers van lidstaat Europese Unie
  - Vrijgesteld indien vergelijkbare opleiding gevolgd
  - Kunnen opleiding volgen onder dezelfde voorwaarden als bepaald in een CAO
  - Controle door bouwdirectie belast met uitvoering en/of aannemer -> weren

KB 7/4/2023 tot vaststelling van een basisveiligheidsopleiding en tot verbetering van communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen

- Collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO)
  - Afgesloten in paritair comité voor werkgevers en werknemers die activiteiten uitvoeren op bouwplaatsen
  - Kunnen specifieke regels bepalen
    - Inhoud en nadere regels basisveiligheidsopleiding
    - Vrijstellingsvoorwaarden
    - Aanstellen sectorale vormingsinstellingen
- CAO van 12 mei 2022 (wijziging [14/9/2023](#)) in paritair comité bouwsector
- Trapsgewijs uitrollen
  - Direct van toepassing voor personen die nog nooit gewerkt hebben op bouwplaats
  - Andere personen uiterlijk **15 april 2024**
- Verbetering communicatie op bouwplaats (bijlage I, deel A, afdeling III)
  - Regels voor verbale en non-verbale communicatie opnemen in veiligheids- en gezondheidsplan
    - Verspreiden van informatie, instructies en bevelen (begrijpen en toe te passen)
    - Personen door geschikte communicatiemiddelen verstaanbaar maken
    - Vastleggen van praktisch afspraken over communicatie en verstaanbaarheid in meertalige omgeving
- [FAQ Constructiv](#); toelichting [FOD WASO](#)

KB 7/4/2023 tot vaststelling van een basisveiligheidsopleiding en tot verbetering van communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen

- Intermezzo: interactie met VCA

3.7 Vindt communicatie over VGM-zaken plaats zonder taalbelemmeringen?

* / ** / P

Doelstelling

De communicatie over VGM-zaken vindt plaats zonder taalbelemmeringen.

Minimumeisen

- › Anderstalige medewerkers worden zodanig ingezet dat communicatie over relevante VGM-zaken effectief plaatsvindt.

Documenten

- › in het geval van werken met anderstaligen: communicatieplan

- <https://www.vca.nl/application/files/3015/8084/7119/VCA-checklist-2017-6-0.pdf>
- <https://www.beswic.be/nl/blog/basisveiligheidsopleiding-tijdelijke-mobiele-bouwplaatsen-advies-hrpbw-praktische-opleidingen-constructiv-en-geactualiseerde-beswic-berichten>
- <https://www.buildingyourlearning.be/learningobject/5882/NL>

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Basisveiligheidsopleiding – aangepast aan de bouwsector
Datum van publicatie: 17/02/2023 Versie 2.0

Versie 02 - December 2022 - De sectorale opleidingsmodules, ontwikkeld door Constructiv. De algemene module (Bu) is te combineren met één van de aanvullingen aangepast aan de beroepen (Zu): ruwbouwwerken – siveerking – dakwerken - wegerwerken - schrijfwerk. Dit opleidingsmateriaal werd uitgegeven conform de eisen van de CAO 'Basisveiligheidsopleidingen' van 12 mei 2022.

veiligheid

Constructiv

CC BY NC SA

JPG	Construction Safety.jpg	0,04 MB	↓	Q
PPTX	Basisveiligheid - 00 - Algemene Mo	78,50 MB	↓	
PPTX	Basisveiligheid - 01 - Module Ruwb	40,41 MB	↓	
PPTX	Basisveiligheid - 02 - Module Afver	17,50 MB	↓	
PPTX	Basisveiligheid - 03 - Module Dakw	18,07 MB	↓	
PPTX	Basisveiligheid - 04 - Module Wege	20,26 MB	↓	
PPTX	Basisveiligheid - 05 - Module Schrij	13,98 MB	↓	

↓ Alles downloaden

‘Hakelbracht’/bescherming tegen represailles: wet/KB (BS 15/5/2023)

- de wet van 7 april 2023 tot wijziging van:
  - de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen (de Genderwet),
  - de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden (de Antiracismewet),
  - de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie (de Antidiscriminatiewet),
  - de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (de Welzijnswet);
- het koninklijk besluit van 1 mei 2023 tot wijziging van titel 3 van boek I van de codex over het welzijn op het werk, wat betreft de informatie aan de werkgever over de bescherming tegen nadelige maatregelen in het kader van de interne procedure.

KB 7/5/2023 tot vaststelling van specifieke maatregelen betreffende het welzijn op het werk van dienstboden en huispersoneel

- Huishouding bij werkgever of gezin met arbeidsovereenkomst
  - Dienstboden: huishoudelijke handenarbeid
  - Huispersoneel: hoofdarbeid of handenarbeid die niet huishoudelijk is
- Specifieke [OIRA-tool](#) dienstboden voor risicoanalyse
  - Vrijgesteld van een aantal wettelijke verplichtingen: GPP, JAP,...
- Werkgever moet informatie verstrekken over risico 's en preventiemaatregelen
- Gepast gezondheidstoezicht

- Noot: toepassingsgebied ratione personae: art. 2, §4 welzijnswet opgeheven door wet van 15 mei 2014 tot wijziging van de wet van 4 augustus 1996, wat de dienstboden en het huispersoneel betreft
- Noot: [circulaire 2023 02](#) van p-i

KB 10/5/2023 reglementering van de begassing en de ontgassing

- Ongediertebestrijding met gasvormige producten om ongedierte of ongewenste organismen te doden -> door gespecialiseerde firma's (fumigaties): actualisatie lijst (niet in KB zelf maar op website: o.a. sulfuryl fluoride; noot CO2, N2)
- Schriftelijk begassingsplan vereist voor iedere begassing
- Melding van iedere begassing via de database begassing
Toegankelijk voor [FOD Volksgezondheid](#) & FOD WASO
- Toevoegingen voorwaarden voor zelfstandige begassingsleiders; vergelijkbaar met voorwaarden voor werkgevers
- Schriftelijke registraties vereist van de uitgevoerde concentratiemetingen
- Toevoegen voorwaarden begassing containers en klampbegassing
- Toevoeging hoofdstuk i.v.m. ontgassing

KB 11/6/2023 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk wat de gebruiksvoorwaarden van de werkkledij betreft (titel 3 boek IX)

- (verduidelijking) **Werkkledij** (art. I.1-4, 26° Codex)
  - Vermijden dat werknemer zich vuil maakt door de aard van zijn activiteiten
  - Geen PBM
- **Gemengde werkkledij**
  - Ook beschermen tegen risico's (PBM) -> PBM
  - Ook uniform of gestandaardiseerde kledij -> werkkledij
- **Aankoop en vervanging werkkledij**
  - Verantwoordelijkheid werkgever in overleg met bevoegde PA en het comité
  - Afwijking door collectieve arbeidsovereenkomst
    - Aard van werkkledij
    - Frequentie van vernieuwing
    - Vergoeding voor werknemer voor aanschaffen of vernieuwen werkkledij

KB 11/6/2023 gebruiksvoorwaarden werkkledij

- Reiniging, herstelling en onderhoud door werknemer
  - Verantwoordelijkheid van werkgever
  - Afwijking door verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst
    - Werknemer zelf tegenbetaling vergoeding
      - Uit resultaten risicoanalyse blijkt geen risico voor werknemer, andere personen of milieu
      - Voorafgaand advies door preventieadviseur en comité
      - Instructies over reiniging, herstelling en onderhoud
- Verbod om werkkledij mee naar huis te nemen, tenzij
  - Activiteiten op verschillende arbeidsplaatsen
  - Om organisatorische redenen onmogelijk dat kledij in bedrijf blijft
  - Geen risico voor gezondheid van werknemer, andere personen en milieu
  - Als er [CAO](#) is

KB 2/7/2023 tot vaststelling van maatregelen ter bescherming van werknemers tegen agentia met hormoonontregelende eigenschappen

- Dezelfde regels als kankerverwekkende, mutagene en reprotoxische stoffen (titel 2 van boek VI van de codex)
- Identificatie hormoonontregelaars
  - Info op etiket en/of veiligheidsinformatieblad
    - C: H350 (gevaar), H351 (waarschuwing)
    - M: H340 (gevaar), H341 (waarschuwing)
    - R: H360 (gevaar), H361 (waarschuwing)
    - H: H380 (gevaar), H381 (waarschuwing), H430, H431: nog geen picto: gedelegeerde verordening 2023/707
  - lijst met hormoonontregelende stoffen en mengsels in bijlage VI.2-4
  - criteria voor gevarenklassen die aan CLP-verordening werden toegevoegd
  - Geüdate informatie op “Endocrine Disruptor List (<https://edlists.org/>)”
- Specifieke bepaling bij moederschapsbescherming en bescherming jongeren op het werk

KB 30/08/2023: Opheffing art. 52.10.4 ARAB

- Bepaling dat elektrische kringen waarschuwing en alarm moeten verschillen wordt geschrapt
- In 2022 reeds aangepast in Basisnormen brandpreventie
- Grotere cohesie tussen brandpreventienormen en artikel 52 ARAB
- Hetzelfde beschermingsniveau gegarandeerd door bepalingen Codex (Brandpreventie en Elektrische installaties) en AREI

wet van 5/11/2023 houdende diverse arbeidsbepalingen

- Hoofdstuk 5 wijzigt artikel 32sexies welzijnswet
  - aanstelling van een vertrouwenspersoon voor werkgevers > 50 of meer werknemers tewerkstellen
  - minstens één vertrouwenspersoon deel uitmaken van het personeel
- Hoofdstuk 6 wijziging artikel 122/3 van het Sociaal Strafwetboek: inbreuken

KB 16/11/2023

- omzetting van de bepalingen van de RL 2022/431/EU
- aangifte van beroepsziekten specifiek verwezen naar alle gevallen van kanker of andere geslachtsspecifieke schadelijke effecten op de seksuele functie en de vruchtbaarheid van werknemers of op de ontwikkeling van hun nageslacht (boek I, titel 4)
- wijziging enkele chemische kankerverwekkende, mutagene en reprotoxische agentia en agentia met hormoonontregelende eigenschappen (boek VI, titel 1 en 2)
  - 12-tal grenswaarden aangepast oa benzeen, nikkel, acrylonitrille, kwartsstof
  - Verwijzing opleiding diisocyanaten
  - passend gezondheidstoezicht kan biomonitoring omvatten
  - Opleiding veranderende opstandigheden
  - 40 jaar bijhouden
- opheffing van art. 723bis15 ARAB (“benzeenvergunning”)

Ook dit nog

- Wet 18/12/2023 teneinde het gebruiksrecht van GSM-nrs van wkn te garanderen na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst (art. 21/1 AO 1978)
- Wet 20/10/2023 betreffende de oprichting en het beheer van de "Federal Learning Account" (om het individueel opleidingsrecht, de sectorale opleidingsrechten, het opleidingskrediet, de sectorale aspecten van de opleiding en de inzetbaarheidsbevorderende maatregelen weer te geven en te beheren)
- Beroepsziekten: Code 1.605.01 (mechanische trillingen niet meer schouder)
- Arbeidsongevallen: wet/KB verzwaarde risico's
- Ioniserende straling/FANC: industriële radiografie, andere technische reglementen
- Omzetting op diverse niveaus klokkenluidersrichtlijn
- Behoud vakantiedagen bij ziekte (art. 31/2 AO 1978)
- [Mobiliteitsbudget](#)
- Sociale verkiezingen: Wet van 5 juni 2023 tot wijziging van de wet van 4 december 2007 betreffende de sociale verkiezingen, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk
- veiligheidsmachtigingen
- Terug Naar Werk-trajecten/TNW-coördinator: zie RIZIV
- [ADR2023](#)

Vergeet ook niet enkele CAO's

- [CAO 164](#): tegemoetkoming fietsbeleid (noot KB 7/1/2023 (of 2024?) tot vastlegging van de modaliteiten voor de toepassing van het belastingkrediet voor de fietskilometervergoeding toegekend in toepassing van cao nr. 164: BS 12/1/2024)
- Tegen 31/3/2023 deconnectiebeleid afsluiten CAO (ondertussen 32 PC met alg. bindend verklarende KB in BS)

En milieu

- Zie: <https://emis.vito.be/nl/actuele-wetgeving>

Ook (tijden en foto's – bij sommige-) gezien op de keuringsverslagen?

Tip

- <https://kenniscentrum.prebes.be/kenniscentrum/wetgeving> ; veel beperkter bij <https://www.ap.be/veiligheidsinstituut/update-welzijnswetgeving>

En Europa (niet limitatieve lijst regelgeving)?

- Asbest: Richtlijn (EU) 2023/2668 tot wijziging van Richtlijn 2009/148/EG betreffende de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk
  - 10 keer lagere grenswaarde
  - Binnen 6 jaar metingen electronenmicroscop
- Batterijen: Verordening (EU) 2023/1542 van het EP en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG: overgangstermijnen o.a. 18/2/2024, 18/2/2025, 18/8/2025, 18/2/2027
- Machines: Verordening (EU) 2023/1230 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2023 betreffende machines en tot intrekking van Richtlijn 2006/42/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 73/361/EEG van de Raad: overgangstermijnen o.a. 14/1/2024, 14/7/2024, 14/10/2026, 14/1/2027
  - Lijst van machines met “hoog risico” ipv gevaarlijke machines
    - Deel A: 6 categorieën -> keuring door aangemelde instantie; Deel B: gevaarlijke machines -> zelfbeoordeling fabrikant mogelijk (externe instanties betrekken op basis van gekozen procedure)
  - Nieuwe definities
    - Veiligheidscomponent kan (gedeeltelijk) softwaremodule zijn, substantiële wijziging, ...
  - Digitale documentatie kan
  - Enkele aanpassingen essentiële veiligheids- en gezondheidseisen (oa ergonomie → herbevestiging normen)

En Europa?

- Productveiligheid: Verordening (EU) 2023/988 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 inzake algemene productveiligheid, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn (EU) 2020/1828 van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van Richtlijn 2001/95/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 87/357/EEG van de Raad
- POP- Verordening (EU) 2019/1021 → gedelegeerde verordening (EU) 2023/1608 perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS) opname in bijlage I
- ...

En Europa (publicaties)?

- <https://osha.europa.eu/en/publications> (ca 85-tal)
- <https://www.eurofound.europa.eu/en/publications> (ca 110-tal maar ook landenrapporten en brede arbeidsomstandigheden)
- Vb

28/04/2023

Type: European Guides

220 pages

Guidance for the safe management of hazardous medicinal products at work

Keywords:

Dangerous substances, Health and social care, Work related diseases

This European Commission guide provides **practical examples for reducing workers' exposure** to hazardous medicinal products across all lifecycle stages: production, transport and storage, preparation, administration to human patients and animal patients as well as waste management.

The non-binding guidance offers a broad range of practical advice for workers, employers, public authorities and safety experts to underpin their approaches to workers' protection from hazardous medicinal products.

Download in: EN

- Noot: <https://www.beswic.be/nl/nieuws-en-evenementen/omgaan-met-cytostatica-en-antineoplastische-agentia-update>
FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

2. Wat mogen we verwachten?

- Regelgeving/campagnes
- Doorwerken van regelgeving
- Intermezzo: Hoe op hoogte van regelgeving in de maak (voor verschijning BS/Eur-lex)?
  - B:
    - [adviezen HRPBW](#); [adviezen NAR](#)
    - Technische invalshoek (over alle materies): aanmelding Europa (3 maanden stand still): [TRIS](#)
    - Wetten/decreten: [De Kamer](#), [Vlaams Parlement](#)
    - Sectororganisaties
  - Europa
    - <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/>
    - technische invalshoek/handelsbarrières: [TBT](#)
    - [Plenaire EP](#)
    - (Europese) sectororganisaties
    - CAVE: Soms verwarrende berichtgeving (Commissie, EP, ...) alsof het er al is!

Belgische regelgeving 2024

- Labo's (o.a. minstens 1 toepassing accreditatie ISO17025)
- OKB tot administratieve vereenvoudiging en actualisering van diverse bepalingen van de codex over het welzijn op het werk (o.a. only once, afkortingen, formulieren, ...)
- Wijziging GIDPBW
- Ergonomie: boek VIII van de Codex
- “sekswerkers”: wet
- Medisch toezicht/frequentie
- Aanvullende vorming/preventieadviseurs???

Linken met andere regelgeving dan welzijn

- Technisch aanpassing boeken AREI (let wel op voor stopcontacten mobiele arbeidsmiddelen vb bouw) en eventuele andere van “fase 2”
- Diergeneeskundige radiotherapie, medische blootstelling, ARBIS

Hoge Raad Brand: oa OKB tot vastlegging van de maatregelen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan parkings moeten voldoen om elektrische voertuigen te parkeren

Uitvoeringsbesluiten van binnenlucht wet

(jaarlijkse) beleidsnota's van de Ministers (cfr <https://tippexongeval.be/>; zie ook actie 34 SIOD actieplan 2023-2024)?

Doorwerken regelgeving (op latere datum; of periodiek – continu-)

- 16-26 mei 2024 [sociale verkiezingen](#)
- programmawet 26 december 2022: aanwezigheidsregistratie voor onderhouds- en reinigingswerken: 1/1/2024 (programmawet 26/12/2022); uitstel tot 1 april? Nog 2 KB's ([advies 2397](#) NAR)
- Eerste duurzaamheidsrapporteringsboekjaar 2024 voor grote ondernemingen met vanaf 1/1/2025 duurzaamheidsrapporteringsrapport
- Cyber: 13/1/2023 [NIS2-richtlijn](#) van toepassing; [voorontwerp](#): ten laatste 17/10/2024 omzetting
- Re-integratie: zie ook [presentatie 27/1/2023](#) V. Vervliet
- [Jaarverslag](#)
- Indexering: [ff minimumbijdragen/preventie-eenheid](#), [TMBP/coördinatiestructuur](#)
- ...

MAAR ook

- [Belgisch voorzitterschap](#)
  - [Enkele evenementen](#)

Europese regelgeving 2024

- Gedelegeerde verordening 2024/197 vd Commissie van 19/10/2023 tot wijziging verordening 1272/2008 wat de geharmoniseerde indeling en etikettering van bepaalde stoffen betreft (bijlage VI)
  - 52 stoffen: kijk zeker naar chloraten, lood(poeder), methyl/ethylacrylaat, triethylamine, H₂S, SO₂
- Aanpassing F-gassen en ozonafbrekende: + stemming EP 16/1/2024
- AI-verordening
- Verordening verbod dwangarbeid vervaardigde producten
- Richtlijn passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid
- Platformwerkers: vertraging: nieuwe onderhandelingen (akkoord EP/Raad maar afkeur enkele lidstaten); noot: Hof van Beroep Brussel 21 december 2023
- Aanpassing grenswaarden: lood, diisocyanaten (2024-2025 landing “5^e herziening EU-regelgeving rond kankerverwekkende stoffen”)?
- Bouwproductenverordening (opheffing van verordening 305/2011/EU)
- ...

Niet gelinkt aan Europa: diverse tendenzen: vb. rouwen, menstruatie (cfr toekomstige ISO45010, resolutie), klimaat en OSH (ETUI, toekomstige ISO45007),....

Campagnes AD TWW

- Herhaling 2023
  - Gevaarlijke stoffen
    - Di-isocyanaten: SLIC Chemex campagne
    - Dieselroet (zie ook <https://roadmaponcarcinogens.eu/dieselexhaust>)
    - Kwartsstof keukencomposietbladen (lokaal)
  - Personenliften
    - Blijvende jaarlijkse campagne (modernisatie + herhaalde negatieve besluiten met ernstige risico's) samen met FOD Economie
    - EDTC's – personenliften: mei-juni 2023: beheerders die van EDTC waren veranderd (omniumcontracten, facility beheerders)
  - Dienstencheques
    - Campagne 2022: [conclusies](#)
    - [Hoorzitting 12/4/2023](#) federaal Parlement
    - Vervolgcampagne van 2022: slechtst scorende + publieke sector: juni – oktober 2023
    - Veel in de pers: Strafonderzoek bedrijf, vakbonden, prijs/u, [instrumenten sectoraal vormingsfonds](#) ...
  - Grootwarenhuizen
    - Psychosociale risico's (in 2 fasen oa actiedag 14 mei 2023)
    - Pm: Nederland:
      - [27/9/2023 distributiecentra](#) en [MSA boodschappenbezorgers](#)
      - In het Europese speelveld en linken [SLIC](#)
  - Buitenlandse uitzendkantoren (verkennend)
  - 6 juni 2023: bliksemactie bouw: [conclusies](#)

Campagnes AD TWW 2024

- S1 2024: SLIC : Europese actie in de landbouw/bouw/transportsector ikv “zero vision” (accidents at work)
- Bedrijven met verhoogd risico
  - Alle bedrijven die premie niet betalen
  - Bedrijven die bezwaar aantekenen
- “Facilitair” + bouw:
  - bliksemactie bouw (jaarlijks terugkerend)
  - Nationale campagne zonnepanelen: risico vallen van hoogte
  - Uitbreiding nationaal kwartsstof keukencomposietbladen
- Mogelijks: begassing (samen FOD VVVL), psychosociale risico’s, buitenlandse uitzendkantoren, opvolging dienstencheques?
- personenliften (herhaalde negatieve besluiten met ernstige risico’s)
  - Blijvende (jaarlijkse) campagne
  - Gids zal als bijlage aangevuld worden met 3 “afwijkingen” (open schacht, vouwdeuren, kooidak) voor historische liften
- Uitvoering MANCP

Andere campagnes

- SIOD inspecties:

- Januari: bouwsector (incl. elektrotechniek en metaal)
- Maart: verhuissector
- Juni: horeca
- September: groene sectoren
- November: transport (incl. bus & truck)

- Constructiv

- herhaling sensibiliseringsactie rond UV i.s.m. Stichting tegen kanker: [Hou het UVeilig](#)
- grootschalige imago-campagne (tot 2030) “De Bouw Kijk Verder”

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Flitscontrole

BOUWSECTOR Deze checklist wordt opgesteld in aansluiting op het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de bouwsector, dat meer duidelijkheid en transparantie garandeert aan...	TRANSPORTSECTOR Deze checklist wordt opgesteld in uitvoering van punt 1 van het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de transportsector, dat meer duidelijkheid garandeert aan...	SCHOONMAAKSECTOR Deze checklist wordt opgesteld in aansluiting op het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de schoonmaaksector, dat meer duidelijkheid en transparantie garandeert...	HORECA De checklist wil meer duidelijkheid en transparantie garanderen aan werkgevers en werknemers. Het moet hen tevens in de gelegenheid stellen om een vorm van...
GROENE SECTOREN Deze checklist wordt opgesteld in het kader van het samenwerkingsakkoord van de inspectiediensten met de groene sectoren, het paritair comité 144, 145 en 132...	VLEESSECTOR Deze checklist wordt opgesteld in aansluiting op de partnerschapsovereenkomst die op 17/4/2012 werd afgesloten in de voedingssector voor de strijd tegen de...	METAAL- EN TECHNOLOGIESECTOR Deze checklist wordt opgesteld in aansluiting op het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de metaal- en technologiesector, dat meer duidelijkheid en transparantie...	GARAGE- EN KOETSWERKSECTOR Deze checklist wordt opgesteld om meer duidelijkheid en transparantie te garanderen aan werkgevers en werknemers uit de garage- en koetswerksector. Het moet hen...
CARWASHES Deze checklist wordt opgesteld in aansluiting op het Plan voor Eerlijke Concurrentie in de CARWASHES, dat meer duidelijkheid en transparantie garandeert aan...			

werk.belgie.be

Intermezzo: FOD Economie

- O.a. Europese Prosafe-campagnes; “op de markt brengen”

Vb. uit de laatste jaren

- Ladders: EN131
- Hoogwerkers: EN280 (bij verhuurders, distributeurs, invoerders)
- PBM: <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/controlecampagne>
- Ook opgenomen in BeSWIC-berichten

Non-food Product - Market Surveillance

Market surveillance is responsible for improving the well-being and the safety of the European consumers. It does so by verifying the safety and compliance of the products placed on the Internal market. To learn about the various inspection and testing campaigns we have organised with EU-funding please select the corresponding product area.

Evenementen AD HUA 2024 (sensibilisatie)

- 30-31/1/2024: Belgisch voorzitterschap: [conferentie mental health](#)
- 19/3/2024: [Welke lessen kunnen we trekken uit de rechtspraak over psychosociale risico's op het werk sinds de wetswijziging van 2014? Een uitwisseling tussen de gerechtelijke- en de preventiewereld](#)
- EU-OSHA: 2023-2025: digitalisering: [campagne website](#); [thema](#), netwerkevent i.s.m. Prebes [18/6/2024](#)

En terugblik AD HUA 2023 (sensibilisatie)

- psychosociale risico's
  - [11 sectorprojecten](#)
  - [Podcasts](#)
  - Sinds [10/10/2023](#) nieuwe fase campagne
    - Eenzaamheid en telewerken;
    - Alcohol en drugs;
    - Burn-out; stress;
    - Pesten en ongewenst seksueel gedrag; geweld en agressie.
- Interactief spel studenten [kankerverwekkende stoffen](#)
- OIRA ([10 jaar Oira](#) en [22/4/2024](#))
  - Nieuwe [functionaliteiten](#)
  - [OIRA bureau](#)
  - [OIRA dienstboden](#)
- Napo
  - [Veiligheidssignalering](#)
  - [Brand en explosie](#)

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

3. Oproep ("Zijn hier sectororganisaties in de zaal?")

- Sectoren (van klein tot groot) investeer in:
  - Informatie rond welzijn en arbeidsomstandigheden op jullie website
  - Medewerkers die welzijn en arbeidsomstandigheden in het takenpakket hebben om leden te helpen
- Goede vb.
  - Houtsector (PC 125/126): Wood/Woodwize
  - Cultuur: Podiumkunsten (PC 304), Mediarte (PC 227, 303.01)

KUNNEN KUNST EN CULTUUR UW WELZIJN REDDEN?

Tijdens de Prebes studienamiddag van 28 maart 2023 deed spreker Johan Penson uit de doeken welke invulling er aan veiligheid, welzijn en preventie wordt gegeven in kunstenaars De Singel, en bij uitbreiding in de cultuursector. Hij beschreef eerst de zeer specifieke omstandigheden in de sector, daarna hoe men er sectoraal mee omgaat, en tot slot hoe De Singel er zelf mee omgaat. Een unieke inkijk op een veilige werkwijze in een eigenzinnige creatieve sector.

Johan Penson
Cultuurwerker
InfoCult BV

Kunstendecreet

Het Kunstendecreet van de Vlaamse overheid verzorgt ondersteuning op maat van de professionele kunstensector. De subsidies zijn bedoeld voor kunstenaars en voor organisaties die actief zijn binnen de diverse kunsten. Dit is een belangrijk instrument voor erkenning en ondersteuning van de ontwikkeling van kunst en cultureel gelauwerd worden. Het is veelal een hefboom om andere financiering te werven want subsidies volstaan niet om het kostenplaatje te dekken.

Het is steeds zoeken naar eigen inkomsten in deze niet-commerciële sector. De boekhouder van de Vlaamse overheid berekende ooit dat Vlaanderen minder dan 0,7% van zijn begroting besteedt aan kunst... Met dit cijfer begrijpen we de precarie positie van onze cultuurhuizen en kunstenaars. De ontwikkeling van een preventiebeleid voor de kunstensector was dan ook lang geen evidentie. Er zijn vijf officiële functies in de sector: productie, presentatie, participatie, reflectie en onderzoek.

Functies

Als het gaat om arbeidspreventie in deze vijf functies, dan maken we gemakkelijksheidstake het onderscheid tussen **creatie** en **presentatie**. De meeste activiteiten en werkzaamheden kunnen we daarin onderbrengen. Er is een verschil tussen het maken van kunst en het tonen van kunst. En om het helemaal plazzant te maken, zijn er tal van organisaties, zoals De Singel, die beide doen en dat maakt de complexiteit van preventie veelzijdig, uitdagend maar ook zeer boeiend.

Om het goed te begrijpen gebruiken we de context van een huis. Creatie gaat over het maken, het scheppen van kunst, voorstellingen, concerten, schilderkunst, theater, dans, beeldhouwkunst. In het huis van creatie vinden er in verschillende kamertjes werken plaats die een aanzet geven tot het volledige kunstwerk. Er wordt geschilderd, getekend, geschreven, geprojecteerd, gedanst, gezongen, gelist, gezongen, licht- en geluidsonwerpen gemaakt enz. Elk van die activiteiten heeft een kamer nodig om op een veilige manier te werken. En het te werken, vaak 12 uur per dag, om dit alles rond te krijgen. Als voorbeeld vergeet ik nooit pianist-dringert Vladimir Ashkenazy die in zijn loge R uur per dag repetende en dan s'avond nog een concert deed. Dit is gebruikelijk in onze sector en vergt goede afspraken, een correcte CAO, een gelagen preventiebeleid en een juiste etiek om tot een veilige omgeving te komen.

Tips om proactief te handelen WOODWIZE EN WOOD.BE

Lessen uit ongevallen kunnen leiden tot verbeteringen op vlak van veiligheid en welzijn. Dat blijft natuurlijk een reactieve aanpak. Complementair aan leren uit ongevallen en minstens even belangrijk zijn proactieve veiligheids- en welzijnsinitiatieven. In dit artikel komen – als praktijkvoorbeeld – de genomen proactieve initiatieven bij WOODWIZE en WOOD.BE aan bod als ondersteuning van het preventiebeleid in de Belgische hout- en meubelindustrie.

Stefan Hinnekens
Consultant Veiligheid en Welzijn
WOODWIZE

Verscheidende, gemeenschappelijke noemers en een nauwe samenwerking leiden af en toe tot (naams) verwarring, maar WOODWIZE en WOOD.BE zijn wel degelijk twee verschillende organisaties met elk hun specifieke dienstverlening.

Een beetje geschiedenis

Het Technisch Centrum der Houtnijverheid (TCHN), een erkend Centrum De Grootte, werd opgericht in 1947. In het najaar van 2015 onderging het TCHN een re-branding en werd de naam gewijzigd naar WOOD.BE. De organisatie ondersteunt bedrijven in de hout- en meubelindustrie bij het realiseren van een innovatieve en duurzame toekomst.

Bedrijven en organisaties kunnen beroep doen op WOOD.BE voor onderzoek en advies, innovatie (Optimo), mechanische en chemische laboproeven (bijvoorbeeld testen van branddoeluren, conformiteits testen van kinderbekken, bepalen formaldehyde-emissies van platen, ...), certificatie (onder andere FSC, PEFC), normalisatie (NBN, EN, ISO en CPR-richtlijn) en last but not least Health & Safety-advies. WOOD.BE is een organisatie met 26 medewerkers.

Het Opleidingscentrum Hout (OCH) werd in 1988 opgericht door de sociale partners van het Paritair Comité 126. Rechtstreekse aanleiding hiervoor was de grote behoefte aan gespecialiseerde om- en bijscholingen en technische opleidingen voor bedrijven in de hout- en meubelsector (= pijler Opleidingen).

De volgende jaren werd vanuit het OCH bijkomend ingezet op de afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt (pijler Onderwijs), en het ondersteunen van de KMKB-bedrijven in hun personeelsbeleid (pijler HR-Advies). In juli 2015 kwam er een vierde pijler bij in de dienstverlening: de sectorale dienst Veiligheids- en Welzijnsbeleid (V&W). In januari 2017 werd OCH omgevormd tot WOODWIZE. De organisatie telt 14 medewerkers.

"De vierde pijler is de sectorale dienst Veiligheids- en Welzijnsbeleid"

Wat is het verschil met betrekking tot de dienstverlening voor veiligheid, gezondheid en welzijn?

Dienstverlening WOOD.BE
WOOD.BE levert met de dienst Health & Safety (H&S) reeds vele jaren maatwerk en sector-specifieke ondersteuning aan bedrijven met de volgende activiteiten: bosontginning, zaai- en scharverijen, houthandel, producenten van plaatmateriaal, houten verpakkingen, keuken- en interieurbouwers, tuinhout en poorten, boomleunen voor dakspanten, houtskoolbouw, boomhutten, ... De bedrijven die beroep doen op de dienst H&S van WOOD.BE zijn zich bewust van de noodzaak van een preventiebeleid, maar hebben intem vaak niet de kennis en mankracht om er inhoudelijk werk van te maken.

De dienstverlening betreft specifieke ondersteuning van de interne preventieadviseur en de zaakvoerders, onder meer in het opzetten van een preventiebeleid, het opmaken van acceptatie-

plannen en ondersteuning bij allerhande preventiemaats- en -taken. Voor de houtsector gaat dit in het bijzonder over machieveligheid: er gebeuren nog steeds veel te veel ongevallen met ernstige hand- en vingerletsel. Andere thema's waarvoor vaak beroep wordt gedaan op WOOD.BE zijn brand- en explosie-veiligheid en arbeidshygiënische thema's zoals lawaai, solventen en houtstof.

WOOD.BE werkt met abonnementsformules en bouwt zo aan een duurzame samenwerking. De interventies zijn beperkt in tijd en frequentie. De doelstelling is om het bedrijf te helpen de bomen door het bos te zien, en op weg te helpen naar een pragmatisch en effectief preventiebeleid.

Voor bedrijven met nood aan een meer intensieve begeleiding werkt WOOD.BE samen met externe partners (gespecialiseerde consultancy, externe diensten, ...).

Dienstverlening WOODWIZE

WOODWIZE bereikt met de sectorale dienst Veiligheids- en Welzijnsbeleid (V&W) alle Belgische bedrijven die

"Dief tot radniken" 1 van de 12 posters en brochures beschikbaar op de website

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

VN 221

VN 211

4. BeSWIC

- Presentatie gouverneur noodplanning: zie ook <https://www.gouverneuroost-vlaanderen.be/bevoegdheden/veiligheid/noodplanning>
  - Natte weer najaar in Ijzerbekken (W-VI) als begin 2024 in Leie-Denderbekken (O-VI)
  - <https://www.vvsg.be/veiligheid/brandweer>
  - Enkele stormen met noodlottige gevolgen: [noodplan Gent aangepast voor stormweer](#); [pagina](#)
  - Openingsrede 2021 gouverneur Antwerpen: [Mchtig vuur: over de kracht van vuur en de beheersing ervan in sterk verander\(en\)de tijden](#)
  - Andere actualiteit: Brussel: <https://verlinden.belgium.be/nl/een-ge%C3%AFntegreerd-en-globaal-veiligheidsbeleid-voor-de-gouverneurs-en-de-brusselse-minister-president>
  - Nog andere taken: [Verkeersveilige nacht](#), (uitzonderlijke) [opvorderingen](#) bij staking (cfr [Total](#)), ...
→ Enkele berichten rond noodplanning op BeSWIC
- Updateproces
- Enkele berichten uit 2023
- Wat verwachten voor 2024 (vermoedelijk update thema psychosociale risico's en MSA, naast ad hoc, nieuw alfabet; lees ook nog [vorige](#); ook in Q12024 bericht over sociale fraude en mensenhandel: zie decreet 27/10/2023 tot wijziging van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers; cyber, klimaat, duiken?)

Enkele berichten noodplanning

- Tag "[noodplan](#)" en tag "[brandweer](#)"

Witboek crisisbeheer

21.08.2023

De Commissie van deskundigen inzake crisisbeheer heeft op 25 april 2023 het witboek met aanbevelingen ter verbetering van het crisisbeheer in België overhandigd aan minister Verlinden.

Dit bericht geeft meer informatie over het ontstaan van deze commissie en de inhoud van het witboek. Vervolgens wordt er verwezen naar andere BeSWIC-berichten over crisisbeheer, noodplanning en diensten betrokken bij de noodplanning, zoals de Civiele Veiligheid en de brandweer.

Ontstaan en inhoud witboek

Genese

Op 28 maart 2022 ging binnen de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken een commissie van deskundigen inzake crisisbeheer van start. De commissie van deskundigen inzake crisisbeheer wordt voorgezeten door Lodewijk De Witte, eregouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Hij wordt bijgestaan door twee programmabeheerders uit de administratie en twee deskundigen uit de disciplines van de hu

De opdracht van de commissie is om advies uit te werken in een noodsituatie het impact geconfronte

Blijf uit de rook

03.11.2016

Om de communicatie bij branden te harmoniseren op het gebied van boodschap en terminologie, heeft de federale dienst Noodplanning van de gouverneur van Antwerpen het initiatief genomen voor de uitwerking van de communicatierichtlijn "Blijf uit de rook". Het document bevat concrete communicatietips voor alle disciplines betrokken bij een brand.

Gezondheidsrisico's

Een brand en de bijhorende rookontwikkeling zorgt altijd voor onrust. De rookontwikkeling wordt qua impact op de gezondheid bij kleine branden vaak onderschat en bij grote industriële branden soms overschat. Elke rook is giftig, maar niet alle rookontwikkeling is schadelijk voor de volksgezondheid.

De bevolking wil snel de gezondheidsrisico's op korte en lange termijn kennen. Begrippen als giftig, toxisch, kankerverwekkend, ... kunnen paniek veroorzaken. De manier waarop de overheid communiceert zal voor een groot deel de risicoperceptie bepalen.

Begrijpbare taal

De crisiscommunicatie bij branden heeft de uitdaging om complexe chemische processen te vertalen naar begrijpelijke taal. De overheid heeft de taak om eerlijk en geloofwaardig te communiceren zonder onnodige paniek te veroorzaken. Het is ook niet evident om schijnbare contradicties in de communicatie te vermijden.

Vertrouwen

Een goed communicerende overheid zorgt mee voor het vertrouwen van de bevolking in het overheidsoptreden. Als de bevolking vertrouwen heeft in de overheidsberichterijking, zullen de aanbevelingen beter worden opgevolgd. De overheid heeft daarom alle belang om haar burgers in alle omstandigheden correct en snel te informeren en indien nodig te alarmeren.

SECTOREN

- Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
- Openbaar bestuur, verenigingen en extraterritoriale organisaties

TAGS

- Noodplan

THEMA'S

- Brandpreventie

SECTOREN

- Openbaar bestuur, verenigingen en extraterritoriale organisaties

TAGS

- Noodplan
- Brandweer

GERELATEERDE INFO

- 30 jaar Crisiscentrum
- Brandpreventie

30 jaar Crisiscentrum

27.07.2018

Op 18 april 1988 werd het Crisiscentrum opgericht om te beantwoorden aan enkele tragedies van de jaren 80 zoals het Heizeldrama, de kernramp van Tsjernobyl en het kapseizen van de Herald of Free Enterprise.

Na 30 jaar speelt het nog altijd in op nieuwe maatschappelijke uitdagingen, zoals terrorisme, kritieke infrastructuur, cyberveiligheid, resilience (weerstand), nucleaire veiligheid, crisiscommunicatie en be-alert om er maar enkele te benoemen. Aan de hand van 5 persoonlijke getuigenissen en anekdotes van 5 directeur-generaals die het Crisiscentrum hebben geleid, werd een video gemaakt van 15 minuten.

Deze video kan worden gedownload op de website van het Crisiscentrum: [1988 – 2018: 30 jaar crisisbeheer](#).

Het Crisiscentrum speelt ook een belangrijke rol in het kader van de Seveso noodplannen. De afdeling van het toezicht op de chemische risico's van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD Werkgelegenheid) is een belangrijke partner in het toezicht op deze regelgeving. Meer info daarover is beschikbaar op de website van de FOD Werkgelegenheid: [Preventie van zware ongevallen](#).

In 2018 bestaat ook de nv van publiek recht [Astrid](#), de gespecialiseerde telecomoperator van de hulp- en veiligheidsdiensten, 20 jaar. Ter gelegenheid hiervan was er een speciale uitgave van het tijdschrift Switch met als titel ["20 jaar samenwerken aan veilige communicatie"](#).

Meer artikels over noodplanning op de blog van deze BeSWIC website:

- [Internationale 112-award voor communicatoren netwerk van discipline 5 van de noodplanning \(team D5\)](#)
- [Blijf uit de rook](#)

TAGS

- Noodplan

Resultaten blootstellingsonderzoek acrylonitril bij treinramp in Wetteren

10.02.2014

Bij het treinongeval in Wetteren op 4 mei 2013 kwam er acrylonitril vrij. De resultaten van het epidemiologisch onderzoek bij omwonenden en hulpverleners waren geruststellend.

Inleiding

Op zaterdag 4 mei 2013 ontspoorde een goederentrein in Wetteren. Het toxische en brandbare acrylonitril (met nog enkele andere onaangename eigenschappen) kwam vrij uit 3 ketelwagens. Kort daarop volgde een brand.

Het noodplan werd afgekondigd. Er werd een perimeter afgekondigd. Meerdere dagen waren de diverse disciplines van de rampenplanning ter plaatse om de situatie onder controle te krijgen. Pas na enkele weken konden de laatste bewoners terug naar huis.

Tijdens en na de interventies zijn er op verschillende tijdstippen bloed- en urinstalen afgenomen van de bevolking en hulpverleners. Eén van deze bloedstalen was in het kader van een epidemiologische analyse. De resultaten van deze bloedstalen zijn niet alarmerend. Voor de bevolking werden de resultaten gepresenteerd op 31 augustus en voor de hulpverleners op 18 december 2013.

Nadien zijn er door diverse betrokken organisaties studiedagen gegeven om lessen uit dat ongeval te trekken.

De pers zelf heeft uitvoerig daarover bericht. Zie bijvoorbeeld de [nieuwsberichten van TV Oost-Vlaanderen over de treinramp in Wetteren](#).

De gemeente Wetteren heeft de website ["digitaal Wetteren"](#) opgericht waar de bewoners terecht konden met al hun vragen en informatie konden vinden.

THEMA'S

- Gevaarlijke stoffen

SECTOREN

- Vervoer en opslag

TAGS

- Brandweer
- Noodplan

GERELATEERDE INFO

- Gevaarlijke stoffen

Campagne “Geweld tegen de brandweer, da’s niet om te lachen”

22.12.2023

Met de nieuwe campagne “Niet om te lachen” roept de minister van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden de bevolking op om de belaagde hulpverleners te steunen met een petitie en digitale sticker. Vooral tijdens de eindejaarsperiode krijgen hulpverleners het spijtig genoeg hard te verduren.

Via allerlei advertenties wordt de campagnesite notfunny.ibz.be in de kijker gezet. Op deze website kan men persoonlijke getuigenissen bekijken van brandweermensen en ambulanciers die zelf het slachtoffer zijn geweest van agressie of geweld. Ook worden bezoekers opgeroepen om met hun voornaam een “muur van respect” te ondertekenen. Daarnaast kan men de campagne steunen via de #WeStandWithFirefighters.

THEMA'S

👉 Geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk

SECTOREN

👉 Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

TAGS

👉 Brandweer 👉 Ambulanciers
👉 Hulpverlening

GERELATEERDE INFO

➤ Geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk

De campagne werd gecreëerd door

Preventiecampagne bij de brandweer “Soms is vuur niet jouw grootste risico”

20.10.2021

Begin september 2021 is er een preventiecampagne voor 17.300 brandweerlieden gelanceerd rond drie thema's: hygiëne regels opvolgen om gezondheidsrisico's te vermijden, omgaan met agressie en een goede lichamelijke conditie behouden.

Meer info daarover op de website van de Algemene Directie Civiele Veiligheid: [Soms is vuur niet jouw grootste risico](https://www.adcv.be/soms-is-vuur-niet-jouw-grootste-risico).

Ook de RTBF heeft deze campagne in de kijker gezet: ["Le feu n'est pas toujours votre pire ennemi": le SPF Intérieur veut former les pompiers aux autres dangers du métier](https://www.rtbf.be/info/actualiteitsrubriek/le-feu-n-est-pas-toujours-votre-pire-enemi-le-spf-interieur-veut-former-les-pompiers-aux-autres-dangers-du-metier).

Hieronder wordt wat uitleg over de campagne gegeven en verwezen naar een aantal artikelen over risico's van de brandweer en brandrisico's die op deze website zijn gepubliceerd.

Campagne in 3 luiken

De Algemene Directie Civiele Veiligheid van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken voert in samenwerking met Netwerk Brandweer, Rezonwal, de brandweerdienst van Brussel en de representatieve vakorganisaties een preventiecampagne voor brandweerlieden in 3 luiken:

1. de hygiëne regels die tijdens een interventie moeten worden gerespecteerd teneinde bepaalde gezondheidsrisico's te vermijden;
2. hoe er met agressie moet worden omgegaan;
3. het belang van een goede lichamelijke conditie.

Luik 1: hygiëne regels

THEMA'S

👉 Brandpreventie
👉 Geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk
👉 Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

SECTOREN

👉 Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
👉 Openbaar bestuur, verenigingen en extraterritoriale organisaties

TAGS

De brandweer van morgen: wetenschappelijk onderzoek en andere documenten

07.11.2022

Op 4 oktober 2022 werd het vierjarig onderzoeksproject van Brandweer Zone Antwerpen (BZA) en de 'Antwerp Management School' (AMS) over de brandweer van morgen voorgesteld.

In dit artikel wordt dit wetenschappelijk onderzoek gekaderd, inclusief de publicaties die hieruit zijn voortgevloeid. Er worden ook andere publicaties en documenten van en over de brandweer, brandinstituten en wetenschappelijk onderzoek aangehaald. Tenslotte wordt er verwezen naar het werk van brandweervrijwilligers, TV-reeksen en films rond de brandweer, en enkele relevante berichten op deze BeSWIC-website over brand en de brandweer.

Brandweer van morgen: voorstelling en wetenschappelijk onderzoek

Het wetenschappelijk onderzoek richtte zich op nieuwe vormen van bestuur en samenwerking (om vastgeroeste ideeën over bedrijfsvoering en crisisbeheer te evalueren), het soort leiderschap en management dat daarvoor vereist is, en de impact van nieuwe technologieën en data. Deze nieuwe technologieën zullen de brandweer (en bij uitbreiding alle organisaties) in staat moeten stellen om heel wat van de dagelijkse bedrijfsvoering in de toekomst te verbeteren.

Tijdens de voorstelling van de resultaten van het onderzoek en het boek "Brandweer van morgen" kwamen volgende sprekers aan bod:

- inleiding en afsluiting door prof. Dr Hugo Marynissen;
- videoboodschap: Bart De Wever, burgemeester van de Stad Antwerpen en zonevoorzitter van Brandweer Zone Antwerpen;
- kadering: Cathy Berx, gouverneur van de Provincie Antwerpen;
- missie van de AMS en link met het project: Prof. dr. Steven De Haes, decaan van de AMS;
- keynote: majoor Bert Bruggemans, zonecommandant van Brandweer Zone Antwerpen (BZA);
- interactieve sessies in 3 breakout-groepen rond de thema's brandweerorganisatie, inzet slimme technologie en inzet van operationele personeelsleden.

Meer info

Omzendbrief betreffende geweld tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones

02.03.2023

Op 20 januari 2023 vaardigde de Minister van Binnenlandse zaken Annelies Verlinden een omzendbrief uit betreffende geweld tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones. Deze omzendbrief vervangt de omzendbrief van 30 september 2021 over gevallen van agressie tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones.

De omzendbrief van 20 januari 2023 is beschikbaar op de website van het Belgisch Staatsblad: [Omzendbrief betreffende geweld tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones](https://www.ejustice.fgov.be/omzendbrief-betreffende-geweld-tegen-operationele-personeelsleden-van-hulpverleningszones).

De vorige omzendbrief uit 2021 is raadpleegbaar op de website van de Algemene Directie Civiele Veiligheid van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (FOD IBZ): [omzendbrief van 30 september 2021 over gevallen van agressie tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones](https://www.adcv.be/omzendbrief-van-30-september-2021-over-gevallen-van-agressie-tegen-operationele-personeelsleden-van-hulpverleningszones) (PDF, 344 KB).

Dit bericht bevat meer informatie over de inhoud van de omzendbrief en verwijst naar een gelijkaardige omzendbrief rond geweld tegen leden van de geïntegreerde politie. Tenslotte worden enkele andere BeSWIC-berichten over agressie tegen politie, hulpverleners en in het openbaar vervoer aangehaald.

Inhoud omzendbrief 20 januari 2023

De omzendbrief van 30 september 2021 over gevallen van agressie tegen operationele personeelsleden van hulpverleningszones was bedoeld om enerzijds de voorzitters van de hulpverleningszones te informeren over de maatregelen die al bestonden om dit fenomeen te bestrijden, en anderzijds om hun aandacht te vestigen op de noodzaak om bijkomende instrumenten te ontwikkelen, zowel binnen de zone als op federaal niveau.

De omzendbrief van 20 januari 2023 (Belgisch Staatsblad van 20 februari 2023), die de bovengenoemde omzendbrief vervangt, moet de lijst van reeds genomen, te versterken of in te voeren maatregelen bijwerken. Deze omzendbrief is van toepassing op alle operationele personeelsleden van de hulpverleningszones, zowel vrijwillige personeelsleden als beroepspersoneelsleden, en heeft betrekking op alle vormen van geweld.

THEMA'S

👉 Brandpreventie

SECTOREN

👉 Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

TAGS

👉 Brandweer

OP DE BLOG

- Preventiecampagne bij de brandweer "Soms is vuur niet jouw grootste risico"
- Preventiecampagne voor

THEMA'S

👉 Geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk

SECTOREN

👉 Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
👉 Vervoer en opslag

TAGS

👉 Brandweer 👉 Ambulanciers
👉 Hulpverlening

GERELATEERDE INFO

Let op voor koolmonoxidevergiftigingen bij draagbare generatoren

01.10.2020

Update 06/10/2022

Draagbare generatoren worden op bouwerven ingezet, worden gebruikt bij bepaalde interventies van de brandweer en nog op andere plaatsen waar men energievoorziening moet hebben en men niet beschikt over een aansluiting op het elektriciteitsnet.

De verbrandingsgassen van die draagbare generatoren bevatten koolstofmonoxide (CO). Als deze generatoren binnen zijn geplaatst of de uitlaatgassen zijn gericht naar de bewoning, kunnen die gemakkelijk tot dodelijke concentraties aanleiding geven.

Op deze BeSWIC website zijn er al berichten gepubliceerd met andere voorbeelden uit een arbeidscontext waar deze CO-intoxicatierisico's kunnen optreden:

- [Heftrucks, werfmachines en ander rollend materieel: geluids- en emissienormen](#)
- ["Helicopters" in de bouw: risico's](#)

Volgende organisaties hebben over deze risico's kort en bondig geïnformeerd:

- Institut national de recherche et de sécurité pour la prévention des accidents du travail et de maladies professionnelles (INRS): [Prévention des expositions liées aux émissions des moteurs thermiques](#);
- Consumer Product Safety Commission (CPSC): [Generators and Engine-Driven Tools](#);
- International Code Council (ICC) - Building Safety Journal: [Out of power? Use generators safely](#);
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC): [Carbon Monoxide Poisoning: Flyers and Other Educational Materials](#)

[Mate](#)

24-urenshiften bij brandweer nu mogelijk onder strikte voorwaarden

22.06.2022

In een ministeriële omzendbrief (MO) van 24 mei 2016 reageerde de toenmalige minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken op de intentie van een aantal hulpverleningszones om het werkregime van shiften van 24 uur uit te breiden naar andere hulpverleningszones dan die waar dit werkstelsel reeds van toepassing was vóór de overgang naar de hulpverleningszone.

De MO uit 2016 heeft als het uitgangspunt dat deze plannen onverenigbaar zijn met een context van sociale vooruitgang, bepaalde vragen opwerpen met betrekking tot de veiligheid en in strijd zijn met de internationale engagementen van de Belgische staat.

De tekst van deze MO is terug te vinden op de website van de Algemene Directie Civiele Veiligheid van de FOD Binnenlandse Zaken (FOD IBZ): [MO van 24 mei 2016 betreffende de shiften van 24 uur bij de brandweer](#).

Een nieuwe MO van 3 juni 2022 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2022), die hogervermelde MO opheft, heeft een aantal soortgelijke bedenkingen, maar de finale conclusie is dat het nu in het kader van proportionaliteit en het "standstill"-beginsel onder minstens bepaalde voorwaarden mogelijk moet zijn.

De tekst van deze MO is terug te vinden op de website van de AD Civiele Veiligheid van de FOD IBZ: [Ministeriële omzendbrief van 3 juni 2022 betreffende de shiften van 24 uur](#).

Hieronder vindt u een korte samenvatting van de krachtlijnen van de omzendbrief, referenties naar andere artikels op deze BeSWIC website rond de brandweer en wat uitleg over "Arbeidsvoorwaarden" als één van de 5A's (arbeidsorganisatie, arbeidsinhoud, arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en arbeidsverhoudingen).

Krachtlijnen

De ministeriële omzendbrief van 3 juni 2022 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2022) is het resultaat van een bespreking in een werkgroep die samengesteld was uit vertegenwoordigers van de representatieve vakorganisaties, het Vlaams Netwerk van brandweerzones [Netwerk Brandweer](#), het Franstalig en Duitstalig Netwerk van brandweerzones ReZonWal, experts van de FOD Beleid en Ondersteuning (FOD BOSA), de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD Werkgelegenheid) en de FOD IBZ.

THEMA'S

Chemische agentia

SECTOREN

Bouw

50 jaar duikteam van de Civiele Bescherming

19.01.2023

Het duikteam van de Civiele Bescherming bestaat vijftig jaar en dat werd op 15 december 2022 gevierd tijdens een plechtigheid in de operationele eenheid van Crisnée.

In dit artikel vindt u meer informatie over het "divers rescue team", de algemene directie Civiele Veiligheid en het Crisiscentrum. Daarnaast haalt het artikel andere speciale eenheden van de Civiele Bescherming aan, wordt de wetgeving rond duiken summier bekeken en wordt er doorverwezen naar enkele persberichten rond duiken.

50 jaar "divers rescue team"

THEMA'S

Arbeidsorganisatie
Brandpreventie

SECTOREN

Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

TAGS

Brandweer

Het Europees kettingzaag certificaat: verplicht vanaf 1 september 2019 in bossen van de Vlaamse overheid

27.04.2020

Update 21/11/2022

Vanaf 1 september 2019 moet iedereen die met een kettingzaag werkt in de Vlaamse openbare bossen over het 'European Chainsaw Certificate' (ECC) beschikken. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wil daarmee de veiligheid van de kettingzaaggebruiker vergroten en ongevallen vermijden.

Diverse organisaties die in Vlaanderen in de bosbouw actief zijn, hebben hierover gecommuniceerd:

[bosbouw](#);

[verplicht vanaf 1 september 2019](#);

door een sector of door de

[eaux 1 et 2](#);

[de presse - Le Forem propose](#)

[tronçonneuses](#).

[sne et de sécurité sur les chantiers](#)

THEMA'S

Arbeidsongevallen
Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

SECTOREN

THEMA'S

Arbeidsmiddelen

SECTOREN

Landbouw, bosbouw en visserij

TAGS

Brandweer

OP DE BLOG

Methoden voor het reinigen van brandweerpakken

12.07.2016

Op 24 september 2015 publiceerde het Belgisch Staatsblad de ministeriële omzendbrief van 14 augustus 2015 betreffende de interventiekledij.

Algemene toelichtingen over die omzendbrief:

- nieuwsbericht op de website van de civiele veiligheid: [Gebruik en onderhoud van de interventiekledij van brandweer](#);
- op de website van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VWSG): [Richtlijnen voor gebruik en onderhoud interventiekledij brandweer](#).

Hierover (o.a. inventaris, de 3 kleurencodes naargelang de staat, logboek van de tenue) verscheen op deze BeSWIC website ook al het artikel "[Gebruik en onderhoud van interventiekledij bij de brandweer](#)".

Hieronder wordt meer uitleg gegeven over:

- de [wereldwijde berichtgeving rond veiligheid en gezondheid van brandweerlieden](#) (o.a. de verhoogde kankerrisico's);
- het [vermindern van de blootstelling met goede hygiëne praktijken](#) vanuit het binnen- en buitenland (inclusief chronologisch overzicht);
- [specifieke wastechnieken voor het reinigen van brandweerkledij](#);
- de [risico's van CO₂](#).

Wereldwijde berichtgeving rond veiligheid en gezondheid van brandweerlieden

De laatste jaren is voornamelijk het verhoogd kankerrisico van de brandweerman in de pers gekomen. De blootstellingsstudies naar aanleiding van de 9/11 aanslagen in de Verenigde Staten liggen hier aan de basis. Met de kernwoorden "exposure", "fire fighters" en "9/11" kan reeds veel informatie gevonden worden. Volgende artikels in het Engels zijn nuttig in dit kader:

- [Fire Fighter World Trade Center Response](#)
- [NIOSH Fire Fighter Cancer Study \(PDF 2,20 MB\)](#)
- [NIOSH: Firefighters at Greater Risk for Cancers](#)

THEMA'S

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

SECTOREN

Openbaar bestuur, verenigingen en extraterritoriale organisaties

TAGS

Brandweer

OP DE BLOG

↳ Leren over de vele aspecten van textielreiniging via E-DryClean

↳ Gebruik en onderhoud van interventiekledij bij de brandweer

↳ Veilig gebruik van gechlorideerde oplosmiddelen

Updateproces

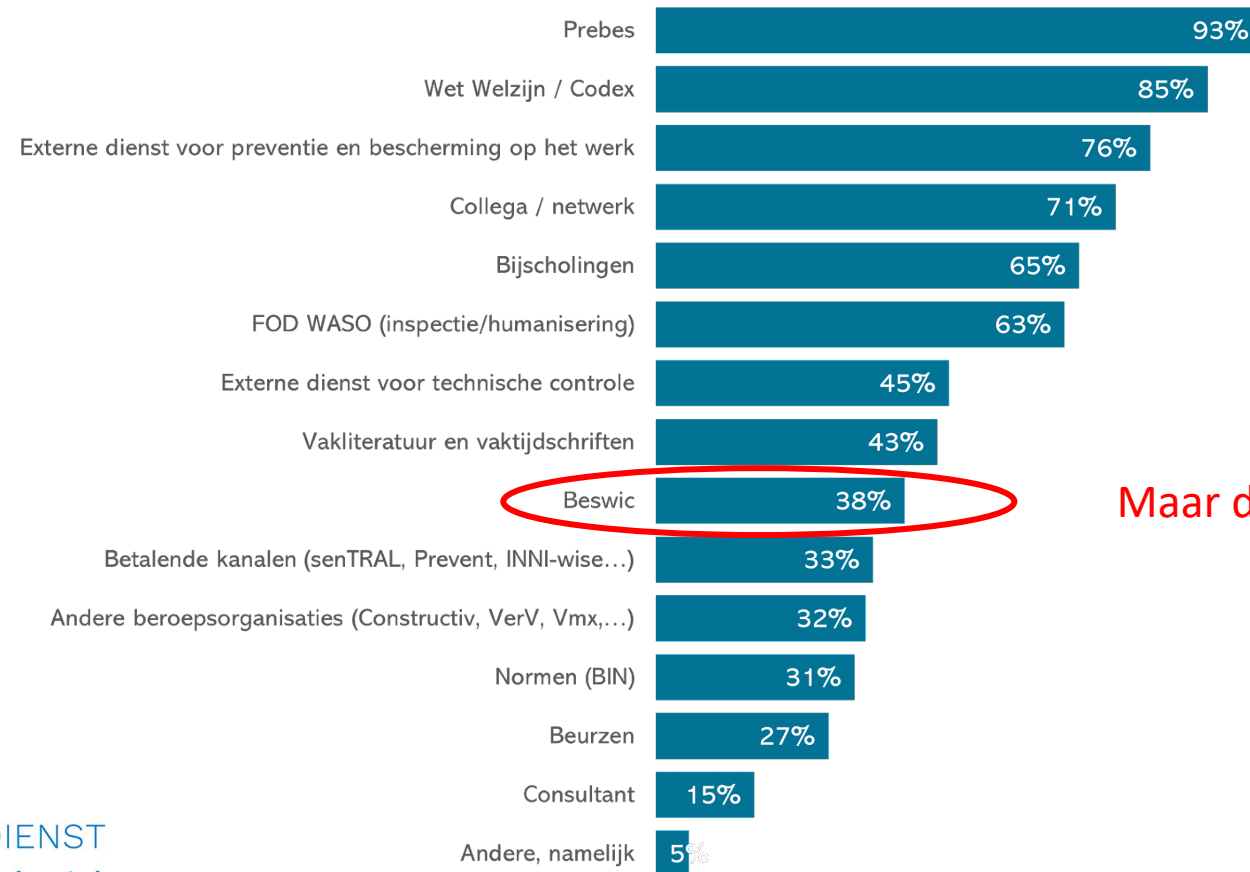

- Waarom: collectief geheugen: zowel voor ervaren als nieuwe PA
- Hoe te zien: datum erboven
- Methodologie: n.a.v. nieuwe regelgeving, actualiteit, thema's, chronologie → geen vaste lijn, maar na een bepaalde tijd een updatebericht
- Timing: najaar 2022 tem 2025?
- Meer dan broken links herstellen
  - Oorspronkelijke organisaties contacteren omdat hun linken niet (meer) werken
  - Korte update tussenliggende periode
  - Nieuwe documenten oa redelijk wat Duitse
  - Nieuwe benamingen organisaties
  - Ad hoc rechtzettingen
  - Doorlinken naar sectoren, thema's, ondertussen verschenen berichten, tags, ...
- Tip: inschrijven [nieuwsbrief](#)

Intermezzo

- School je bij: lees [nieuwsbrief](#), [Veiligheidsnieuws](#), ...
- Prebesbevraging 2023 (infobronnen)

Maar dit kan altijd beter/hoger!

overzichtsupdates

BeSWIC-blogberichten uit de periode 2010-2015 geactualiseerd

18.12.2023

In het najaar 2022 is het update-proces voor BeSWIC-berichten gestart. Enkele sectoren en bepaalde risicovelden werden geactualiseerd. Nu zijn de resterende oudste blogberichten uit de periode van 2010 tot en met 2015 onafhankelijk van sector en risicoveld geactualiseerd.

Dit artikel geeft een overzicht van de berichten die reeds zijn geactualiseerd en de belangrijkste aanpassingen van de blogberichten tussen 2010 en 2015.

Overzicht gebundelde updates

Op deze BeSWIC-website verschenen naar aanleiding van het actualisatieproces al volgende berichten:

- [Campagne rond brandveiligheid in de land- en tuinbouw en updates van BeSWIC-berichten over risico's in de sector](#)
- [Exoskeletten in de bouw en update van BeSWIC-berichten over diverse nieuwe technologie](#)
- [Update BeSWIC-berichten sector transport en logistiek](#)
- [Updates van BeSWIC-berichten over risico's in de bouwsector](#)
- [Nieuw KB begassing en ontgassing en update berichten over gassen in containers](#)
- [Update van berichten rond de risico's van besloten ruimten](#)
- [Nieuw KB historische liften en update webpagina's over liften en roltrappen](#)
- [CO-risico's: Geneeskunde](#)
- [Terugblik op 2022: de blog van BeSWIC up-to-date](#)
- [Berichten r](#)

Overzicht

Terugblik op 2022: de blog van BeSWIC up-to-date

10.01.2023

In de loop van 2022 werden heel wat (oudere) berichten op deze BeSWIC website waar nodig bijgewerkt. Zo werden broken links hersteld en werd de inhoud in bepaalde gevallen aangepast. Ook in 2023 zetten we deze oefening voort. Hieronder vindt u alvast een overzicht van de (blog)berichten die recent werden geactualiseerd, onderverdeeld per hoofdonderwerp of sector.

U vindt alle blogartikelen op de [blogpagina](#) van BeSWIC, te filteren volgens thema en sector.

Arbeidsongevallen

- [Ontploffingsgevaar bij monteren, demonteren en oppompen van banden](#)
- [Aannemers van spoorwegwerken lanceren campagne "Max voor veiligheid, hij is op het goede spoor!"](#)
- [Succesvolle multidisciplinaire studievoormiddag rond veilig werken in de spoorwegenbouw](#)
- [Campagne "Love your tools" om het aantal arbeidsongevallen in de houtsector te doen dalen](#)

Gevaarlijke stoffen, chemische agentia en biologische agentia

- [CO-risico's bij de opslag van houtpellets](#)
- [Let op voor koolmonoxidevergiftigingen bij draagbare generatoren](#)
- [Waterstofsulfide: een dodelijk gevaar](#)
- [Risico's composteren en biogasinstallaties](#)
- [Gasflessen horen niet thuis bij schroot](#)

Arbeidsmiddelen (onder andere liften) en werken op hoogte

- [Gids over goede veiligheidspraktijken voor liften](#)
- [Historische liften kunnen ook veilig worden aangepast](#)

THEMA'S

- [Arbeidsplaatsen](#)
- [Chemische agentia](#) • [KMO](#)
- [Persoonlijke beschermingsmiddelen \(PBM\)](#)
- [Psychosociale risico's \(PSR\)](#)

SECTOREN

- [Bouw](#) • [Industrie](#)

Berichten rond het thema fysische agentia bijgewerkt

13.12.2023

Omgevingsfactoren en fysische agentia maken deel uit van boek V van de codex over het welzijn op het werk. Boek V bevat 7 titels, namelijk thermische omgevingsfactoren, lawaai, trillingen, werken in hyperbare omgeving, ioniserende straling, kunstmatige optische straling (niet zonlicht) en elektromagnetische velden. Daarnaast zijn ook enkele relevante bepalingen (verlichting, verluchting, temperatuur) terug te vinden in Titel 1 (Basiseisen betreffende arbeidsplaatsen) van boek III van de codex.

De belangrijkste (blog)berichten op BeSWIC rond deze domeinen zijn nu geactualiseerd. Een opsomming van deze berichten vindt u in dit artikel. Daarnaast linkt dit bericht met bestaande SOBANE-publicaties en niet-bindende praktijkgidsen over deze thema's en andere documenten uit het buitenland. Tenslotte wordt ook verwezen naar Belgische en andere organisaties met achtergrond rond deze thema's.

Meer informatie over de codex welzijn op het werk en de verschillende boeken kan u terugvinden op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD Werkgelegenheid): [Codex over het welzijn op het werk](#) en meer in het bijzonder [boek V](#) en [titel 1 van boek III](#).

Aangepaste berichten

Naast de geactualiseerde artikelen is er ook van de gelegenheid gebruik gemaakt om bepaalde artikelen met specifieke thema's en sectoren te linken. Dit was nog niet bij ieder artikel het geval. De bijgewerkte artikelen geven bovendien de datum van actualisatie weer. Een aantal waren nog actueel (en kregen dus geen actualisatiedatum). Hieronder een overzicht van alle (geactualiseerde en niet-geactualiseerde) artikelen, ingedeeld per titel van de codex:

- Thermische omgevingsfactoren:

THEMA'S

- [Fysische agentia](#)

Update van berichten rond de risico's van besloten ruimten

02.08.2023

Het update-proces van BeSWIC gaat onverminderd door. Recent werd niet enkel het risicoveld "besloten ruimten" geüpdatet, maar ook artikelen die met meten, verminderde zuurstof en gevaarlijke gassen in ruimten te maken hebben.

Hieronder vindt u een overzicht van deze artikelen, de belangrijkste wijzigingen, voorbeelden van ongevallen en ongevalsstatistieken die te maken hebben met besloten ruimten. Tenslotte wordt er verwezen naar andere BeSWIC-updates die ondertussen zijn gebeurd.

Dat dit een belangrijk risicoveld is, waarbij (bijna) jaarlijks doden te betreuren vallen en dus regelmatig moet gesensibiliseerd worden om de preventieprincipes onder de aandacht te brengen, bewijzen volgende 2 recente ongevallen.

Een ongeval met een arbeider in Roeselare na het reinigen van een rioolput. De arbeider overleed nadien aan zijn verwondingen. Meer informatie hierover in volgende nieuwsberichten:

- op de website van VRTnws: [Arbeider naar ziekenhuis na reinigen van rioolput van woonzorgcentrum in Roeselare](#);
- Op de website van Focus WTV: [Arbeider overleden na val in septische put](#).

De bedwelmeling van 2 arbeiders bij het keuren van een tankwagen in de Waaslandhaven. Meer informatie hierover in volgend nieuwsbericht:

- Op de website van VRTnws: [Expert naar ziekenhuis na fout gelopen tankkeuring in Waaslandhaven](#).

Update BeSWIC-berichten

Volgende berichten over besloten ruimten werden geüpdatet:

THEMA'S

- [Arbeidsongevallen](#)
- [Arbeidsplaatsen](#)
- [Beschermingsmiddelen](#)
- [Chemische agentia](#)
- [Gevaarlijke stoffen](#)

SECTOREN

- [Bouw](#) • [Industrie](#)
- [Landbouw, bosbouw en visserij](#)
- [Winning delfstoffen](#)

sector

Campagne rond brandveiligheid in de land- en tuinbouw en updates van BeSWIC-berichten over risico's in de sector

23.11.2022

Op 7 november 2022 lanceerde de West-Vlaamse gouverneur Carl Decaluwé bij een landbouwer in Deerlijk de campagne "Hoe voorkom ik brand op mijn bedrijf?".

In dit bericht vindt u meer informatie over de historiek en inhoud van de campagne. Vervolgens wordt er ook verwezen naar andere organisaties en relevante berichten op deze BeSWIC website over brand en de brandweer.

Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om te verwijzen naar enkele BeSWIC-berichten over risico's in de land- en tuinbouw, die recent zijn bijgewerkt.

Campagne "Hoe voorkom ik brand op mijn bedrijf?": historiek

In 2019 maakte Radio 2 bekend dat het in West-Vlaamse bedrijven (en woningen) vaker brandt dan elders. Meer informatie hierover is beschikbaar op de website van Radio 2:

- [Meest bedrijfsbranden in West-Vlaanderen](#)
- [Niet alleen meest bedrijfsbranden, ook meer woningbranden in West-Vlaanderen](#)

Om de problematiek aan te pakken gaf gouverneur Decaluwé de opdracht om de industriebranden in de provincie diepgaand te onderzoeken. De interventieverslagen van de 117 bedrijfsbranden in 2018 en de 123 bedrijfsbranden in 2020, opgesteld door de vier West-Vlaamse hulpverleningszones (Fluvia, Midwest, Westhoek en zone 1), w genomen en dat leverde een aantal interessante conclusies op.

Uit de studie over industriebranden blijkt onder meer dat oververhitting, technisch defect, las- en sl kortsluiting de meest voorkomende oorzaken zijn. De meeste bedrijfsbranden gebeuren op maand maanden mei, september en oktober. Land- en tuinbouw is de meest brandgevoelige sector met on bedrijfsbranden. Ook de houtnijverheid, de afvalverwerking en recyclage zijn brandgevoelige sector

Gouverneur Carl Decaluwé heeft op basis van deze vaststellingen de land- en tuinbouwsector uitgek bewustmakings- en preventieacties. Eén van deze acties was de publicatie van een folder, die besch van Preventagri: [Hoe voorkom ik brand op mijn bedrijf? \(PDF, 8,71 MB\)](#).

De sprekers bij de aftrap van de campagne waren:

THEMA'S

- Brandpreventie

SECTOREN

- Landbouw, bosbouw en visserij
- Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

Update BeSWIC-berichten sector transport en logistiek

31.07.2023

De voorbije weken zijn er op deze BeSWIC-website diverse berichten verschenen over de sector transport en opslag, zoals de nieuwe regelgeving over begassing en artikelen over vermoeidheid bij beroepschauffeurs en 75 jaar IRU.

U kan deze berichten terugvinden op deze BeSWIC-website:

- [Nieuw KB begassing en ontgassing en update berichten over gassen in containers](#)
- [Vermoeidheid van bestuurders in de kijker](#)
- [75 jaar Internationale Wegtransport Unie \(IRU\)](#)

Het verschijnen van deze berichten is een goede gelegenheid om alle artikelen over deze sector op te sommen, des te meer aangezien enkele van deze artikelen recent een update hebben gekregen.

Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om verschillende BeSWIC-artikelen over de sector transport en opslag te actualiseren. Ook worden enkele artikelen opgesomd die gelinkt zijn met vervoer, mobiliteit en verkeersveiligheid in het algemeen, zonder dat er een link is naar de sector transport en opslag. De bijgewerkte artikelen geven bovenaan de datum van actualisatie weer. Een aantal waren nog actueel (en kregen geen actualisatiedatum). Hieronder een overzicht, ingedeeld per risicoveld:

- Alcohol, drugs en vermoeidheid in het verkeer:
- [DRUID: rijden onder invloed van drugs, alcohol en geneesmiddelen](#)
- [Transportveiligheid in Europa: handboek, prijzen, alcoholgebruik](#)
- [Vermoeidheid van bestuurders in de kijker](#)

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Arbeidsplaatsen
- Beschermingsmiddelen

SECTOREN

- Bouw
- Vervoer en opslag

Updates van BeSWIC-berichten over risico's in de bouwsector

27.04.2023

Op 14 april 2023 verscheen in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit (KB) van 7 april 2023 tot vaststelling van een basisveiligheidsopleiding met betrekking tot tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en tot verbetering van de communicatie op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. De publicatie van dit KB biedt een mooie gelegenheid om een overzicht te geven van enkele BeSWIC-artikelen rond de bouwsector, bouwrisico's en het thema tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, die recent werden aangepast.

Dit globaal actualiseringsproces werd in het najaar 2022 gestart. Begin februari 2023 werd in volgend BeSWIC-bericht al gemeld dat er ondertussen enkele bouwberichten werden geactualiseerd: [Basisveiligheidsopleiding tijdelijke of mobiele bouwplaatsen: advies HRPBW, praktische opleidingen Constructiv en geactualiseerde BeSWIC-berichten](#). Dit proces rond bouwrisico's werd ondertussen verder gezet.

Hieronder een overzicht van aangepaste berichten per risicoveld:

- Algemene informatie:
- [Nieuwe website van het Asbestfonds](#)
- [Tekeningen voor preventie in de bouw](#)
- [Preventiefiche voor de bouwsector](#)
- [NAVb en Co-Prev samen voor veiligheid en gezondheid in de bouw](#)
- [Veilig en gezond samenwerken in de bouw: poster met overzicht van de belangrijkste betrokken partijen](#)
- Chemische agentia:

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Basiseisen (arbeidsplaatsen)
- Chemische agentia
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
- Tijdelijke of mobiele bouwplaatsen
- Werken op hoogte

SECTOREN

- Bouw

FEDERALE OVERHEIDS
Werkgelegenheid, /
en Sociaal Overleg

Risicoveld/n.a.v. nieuwe regelgeving

Exoskeletten in de bouw en update van BeSWIC-berichten over diverse nieuwe technologie

03.05.2023

Het gebruik van Exoskeletten is de voorbije jaren enorm toegenomen. Ze worden in diverse sectoren gebruikt, en dus ook in de bouwsector.

Dit artikel geeft een beknopt overzicht van studies en documenten rond het gebruik van exoskeletten in de bouw in het binnen- en buitenland, met enkele verwijzingen naar algemene informatie over exoskeletten en het gebruik van exoskeletten in andere sectoren.

Tegelijkertijd geeft dit artikel een overzicht van BeSWIC-berichten over exoskeletten en andere technologische fenomenen. Waar nodig zijn deze berichten geactualiseerd.

Literatuuroverzicht exoskeletten in de bouw

Hieronder volgt een beperkt overzicht van informatiebronnen over exoskeletten in de bouw in binnen- en buitenland, opgedeeld per land en nadien per sector. Ook bij de producenten van exoskeletten en gebruikers is er informatie te vinden. Daarnaast worden enkele markante persberichten vermeld.

Volgende niet-landgebonden initiatieven zijn ook vermeldenswaardig:

- Het Eur...
- Het wet...
- Solutions

Nieuw KB historische liften en update webpagina's over liften en roltrappen

22.12.2022

Op 21 december 2022 verscheen in het Belgisch Staatsblad het koninklijk besluit (KB) van 27 november 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 maart 2003 betreffende de beveiliging van liften. De insteek was een oplossing te vinden voor historische liften door enerzijds een langere termijn voor modernisatie en anderzijds een voldoende hoog veiligheidsniveau (die slechts beperkte risico's opleveren en aanvaardbaar worden geacht) te voorzien.

In het vorige KB was er sprake van een evenwaardig veiligheidsniveau als hetgeen voorzien in de liftenrichtlijn. Daarnaast werden enkele andere wijzigingen voorzien, zoals de mogelijkheid voor een elektronisch liftdossier en enkele tekstuele aanpassingen.

Hieronder vindt u een historiek, een oplistijng van enkele inhoudelijke aanpassingen in het KB en een overzicht van nieuwsberichten rond historische liften. Daarnaast wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om te verwijzen naar enkele BeSWIC-berichten rond liften en roltrappen die recent zijn bijgewerkt.

Historiek en inhoudelijke aanpassingen

Een oplossing vinden voor historische liften door het verzoenen van de erfgoedwaarde en de veiligheid is geen eenvoudige oefening. Het hogervermeld KB werd al aangepast in 2005 en 2012 door telkens de moderniseringsdata in de tijd te verschuiven.

Met dit KB poogt men een evenwicht te vinden met erfgoedwaarde door een definitie te formuleren voor het begrip "historische lift" en door er een attest van "lift met historische waarde" aan te koppelen.

Daarnaast wordt het begrip "Standaard veiligheidsmaatregelen of maatregelen die een evenwaardig veiligheidsniveau waarborgen" vervangen door de woorden "Standaard veiligheidsmaatregelen zoals hieronder vermeld of alternatieve maatregelen die slechts beperkte risico's opleveren die aanvaardbaar worden geacht zoals voorzien in artikel I.10, 2° van de wet. Elektronische beveiligingsystemen kunnen hiervan deel uitmaken."

Voor de historische liften moesten de modernisaties uitgesteld zijn uiterlijk op 31 december 2027. De voorafgaande

THEMA'S

- Hijsen of heffen van lasten
- Musculoskeletale aandoeningen (MSA)
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

SECTOREN

- Bouw
- Industrie

GERELATEERDE INFO

THEMA'S

- Arbeidsmiddelen

GERELATEERDE INFO

- Gids over goede veiligheidspraktijken voor liften
- 628 Kamer - Historische liften

OP DE BLOG

- Controlecampagne over de modernisering van liften
- Moderniseer tijdig de lift en voorkom menselijk leed
- Historische liften kunnen ook veilig worden aangepast

Nieuw KB begassing en ontgassing en update berichten over gas in containers

16.06.2023

In het Belgisch Staatsblad van 15 juni 2023 verscheen het koninklijk besluit (KB) van 10 mei 2023 houdende reglementering van de begassing en de ontgassing. Dit KB vervangt het oude KB van 14 januari 1992 houdende reglementering van begassing.

De volledige tekst van het KB is beschikbaar op de website van het Belgische Staatsblad: [10 mei 2023: Koninklijk besluit houdende reglementering van de begassing en de ontgassing](#).

Dit bericht geeft een overzicht van de hoofdlijnen van het nieuwe KB. Tegelijkertijd werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om BeSWIC-berichten over gas in containers en enkele berichten over transport en logistiek te actualiseren.

Hoofdlijnen van het KB van 10 mei 2023 houdende reglementering van de begassing en de ontgassing

Begassing (fumigatie) is bedoeld om plaagdieren of insecten, die 'meereizen' met goederen, te vernietigen door ze bloot te stellen aan rook of chemische dampen. Deze behandeling wordt voornamelijk toegepast op ruimtes, recipiënten of containers die goederen of producten bevatten. De Behandeling bestaat uit drie fasen: het inbrengen van het fumigatiemiddel, het verluchten en het vrijgeven van de begaste ruimte.

Het vorige KB dateert van 14 januari 1992 en was dus dringend aan herziening toe. De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de toegelaten fumigatiemiddelen: een aantal nieuwe werkzame stoffen worden toegevoegd aan de lijst van begassingsmiddelen, zoals sulfuryl fluoride, terwijl andere, zoals methylbromide, worden verboden.

THEMA'S

- Gevaarlijke stoffen

SECTOREN

- Industrie
- Vervoer en opslag

TAGS

- Haven

GERELATEERDE INFO

CO-risico's: update webpagina's en sensibilisering voor het najaar

11.10.2022

Met de komst van de herfst wordt de verwarming bij velen terug aanzet. Dit zorgt tegelijkertijd voor een stijging van de CO-risico's (koolstofmonoxide) en het aantal doden ten gevolge van CO-intoxicatie. Daarom is het goed om opnieuw de aandacht te vestigen op dit risicoveld rond deze tijd van het jaar.

In dit bericht wordt naast deze CO-sensibilisering ook doorverwezen naar enkele BeSWIC-berichten over dit thema, die recent zijn bijgewerkt. Daarnaast wordt er van de gelegenheid gebruik gemaakt om wat nieuwe informatie te geven rond de problematiek van uitlaatgassen (dieselmotorenemissie) in garages.

Najaarssensibilisering

De meeste CO-intoxicaties thuis gebeuren in de woonkamer, de slaapkamer of de badkamer. De informatie is beschikbaar [op de website van het Antigifcentrum](#):

- [De woonkamer](#)
- [De slaapkamer](#)
- [De badkamer](#)

Het Antigifcentrum biedt op zijn website een specifiek thema rond het op de rubrieken een ruime schat aan informatie verkrijgt.

Ook andere organisaties hebben webpagina's over CO:

- [Het Vlaamse Rode Kruis](#)
- [Speel niet met vuur](#)
- [Gezondheid en wetenschap](#)

Tom Saintfiet is met Gambia "aan de dood ontsnapt" door zuurstoftekort op vliegtuig: "Een erg raar gevoel"

Tom Saintfiet heeft nog maar eens een bewogen dag beleefd als bondscoach van Gambia. Nadat de spelers er eerder mee bedreigd hadden niet naar de Afrika Cup te trekken omdat hun kwalificatiepremie nog niet betaald werd, stapten ze toch op het vliegtuig. Maar na luttele minuten vielen bijna alle spelers in slaap door de enorme hitte en een zuurstoftekort. "Als we waren doorvliegen, waren we er niet meer", deelt Saintfiet.

THEMA'S

- Chemische agentia

GERELATEERDE INFO

- "Helicopters" in de bouw: risico's

OP DE BLOG

- Let op voor koolmonoxidevergiftigingen bij draagbare generatoren
- Heltrucks, werfmachines en ander rollend materieel: geluids- en emissienormen
- CO-risico's bij de opslag van houtpellets

Verschenen in 2023

- 176 nieuwsberichten; ca 14 praktijkberichten en 33 blogberichten
- <https://www.beswic.be/nl/nieuws-en-evenementen/faq-psychosociale-risicos>
- <https://www.beswic.be/nl/nieuws-en-evenementen/nieuw-thema-op-beswic-dienstenchequewerknemers>
- <https://www.beswic.be/nl/nieuws-en-evenementen/sinterklaas-en-de-risicos-van-werken-op-hoogte>

Studiedag PBCA 2024? Campagne TWW 2024?

Veilige fotovoltaïsche systemen

13.11.2023

PV Vlaanderen heeft in samenwerking met verschillende sectororganisaties een Veiligheidshandboek PV-installatie opgesteld. Dit handboek somt de basiselementen op om een kwaliteitsvolle en veilige PV-installatie op professionele (niet-residentiële) platte daken te installeren.

Dit artikel geeft een samenvatting van inhoud van dit handboek en gaat dieper in op de opleiding voor installateurs, arbeidsongevallen in de sector en relevante documenten uit binnen- en buitenland. Tenslotte komen enkele gevaren van werken op hoogte en andere relevante regelgevingen aan bod.

Veiligheidshandboek PV-installatie

Het Veiligheidshandboek is bedoeld als kaderdocument en als aanvulling of verduidelijking op reeds bestaande wetgeving, om op die manier een handvest aan te reiken tussen ontwikkelaars, installateurs, eigenaars, gebruikers, verzekeringsmaatschappijen, brandweer en overheidsdiensten voor nieuw te bouwen PV-installaties.

Het handboek kan gedownload worden op de website van Volta: [Handboek veilige PV-systemen Niet-residentiële platte daken \(PDF, 583 KB\)](#).

Dit handboek behandelt zowel bouwkundige (dakrisico's en stabiliteitsrisico's) als elektrische en andere kwaliteits- en veiligheidsaspecten. Een afsluitend hoofdstuk focust op onderhoud en exploitatie.

Het hoofdstuk rond arbeidsveiligheid (4.3) bevat een summier beschrijving van het onderwerp. Zo zal het ontwerp niet alleen rekening houden met de arbeidsveiligheid tijdens de plaatsing van de installatie, maar ook met de benodigde arbeidsveiligheid tijdens het onderhoud van de installatie. Het veiligheids- en gezondheidsplan dient ten alle tijden op de

THEMA'S

- Brandpreventie
- Elektrische installaties
- Werken op hoogte

GERELATEERDE INFO

- › Inspectiecampagne Arbeidsinspectie - Toezicht op het welzijn op het werk: vallen van hoogte blijft het belangrijkste risico voor de veiligheid op bouwplaatsen
- › Diverse technische oplossingen voor werken op hoogte

Fermentatieprocessen kunnen dodelijk zijn

06.11.2023

In de voedingsindustrie past men wel vaker het proces van fermentatie met behulp van bacteriën toe, bijvoorbeeld voor de conservering van melkproducten of tijdens de productie van alcoholische dranken zoals wijn en bier (respectievelijk gisting of vinificatie genoemd). Bij deze processen komt koolstofdioxide (CO₂) vrij. Als deze CO₂ de lucht of zuurstof in een (omsloten) ruimte verdringt (het hoeft daarbij zelfs niet over een besloten ruimte te gaan), kunnen dodelijke concentraties bereikt worden.

In het najaar van 2023 vielen er meerdere doden bij de fermentatie van druivensap (naar wijn) (ofwel vinificatie): twee doden op 2 oktober 2023 in Spanje, een dode op 14 september 2023 in Italië en een dode op 3 oktober 2023 in Frankrijk.

Dit artikel biedt meer uitleg over deze incidenten en overloopt enkele documenten van een aantal Europese lidstaten (in de taal van dat land) over besloten ruimte in deze sector. Tenslotte geeft het artikel een overzicht van relevante BeSWIC-berichten over andere biologische processen waarbij gassen vrijkomen en risico's bij het betreden van besloten ruimten.

(Recente) incidenten in de wijnsector in drie verschillende landen

In de Rioja-streek in Spanje stierven begin oktober 2023 twee schoonbroers bij een controle van de wijnfermentatie, één

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Chemische agentia
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

SECTOREN

- Aardolie, chemie, farmacie, rubber en kunststoffen
- Landbouw, bosbouw en visserij
- Voeding, dranken en tabak

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Verschenen in 2023

Nieuwe informatie van IPAF rond veilig gebruik van hoogtewerkers

11.09.2023

De 'International Powered Access Federation' (IPAF) promoot – in de breedste zin van het woord – het veilige en effectieve gebruik van hoogtewerkers wereldwijd.

De laatste jaren heeft IPAF nieuwe documenten ontwikkeld (en enkele aangepast) in de bestaande toolboxes, de reeks 'Andy access' en technische voorlichtingen. Dit kwam reeds aan bod in volgend bericht op deze BeSWIC-website: [Campagnes van IPAF over veilig gebruik van hoogtewerkers](#).

Daarnaast zijn er korte filmpjes ontwikkeld van 15 seconden en viert IPAF in 2023 zijn 40-jarig bestaan. Dit bericht geeft meer informatie over deze nieuwe documenten en het 40-jarig bestaan van IPAF. Tenslotte worden verwezen naar andere BeSWIC-berichten over IPAF en hoogtewerkers.

Nieuwe documenten

Andy Acces

In de reeks 'Andy access' (beschikbaar in 9 talen) zijn volgende nieuwe thema's beschikbaar:

- [Andy access: bliksem](#)
- [Andy access: overbelast het platform niet](#) (deel 2)
- [Andy access: van het platform vallende voorwerpen](#)
- [Andy access: radiofrequente antennes](#)
- [Andy access: hoogtewerkers in de buurt van wegen gebruiken](#)
- [Andy access: zijn de banden van uw hoogwerker veilig voor gebruik?](#)

THEMA'S

- Hijsen of heffen van lasten
- Werken op hoogte

Veiligheidscultuur: doctoraat van Karolien van Nunen

29.03.2023

Op 14 maart 2023 verdedigde Karolien van Nunen haar doctoraat in de veiligheidswetenschappen aan de Universiteit Antwerpen (leerstoel Vandeputte), met als titel "Safety Cultivation. An integrative approach to improve organisational safety".

Dit artikel geeft een samenvatting van het doctoraat, gaat dieper in op het 10-jarig bestaan van de masteropleiding veiligheidswetenschappen en verwijst naar de reeks "Arbeid in Beeld".

Over het doctoraatsonderzoek

Tijdens haar doctoraatsonderzoek focuste van Nunen op de veiligheidscultuur in organisaties. "Er bestaat al heel wat wetenschappelijk onderzoek naar het concept", legt van Nunen uit. "Maar bijna altijd wordt het veel te eenvoudig voorgesteld. Maar veiligheid is veel meer dan het vermijden van incidenten."

Van Nunen werkte een integraal en interdisciplinair kader voor een veiligheidscultuur in organisaties uit, eentje dat rekening houdt met de noden van het werkveld. Er hoort ook een evaluatie-instrument bij, een tool die ondernemingen een spiegel voorhoudt.

...nomen uit het werkveld gehouden. Ook namen er bijna 100 werknemers veel meer dan het objectief meetbare en makkelijk meten, maar als je firma af en toe een ongeval moet ook kijken naar het veiligheidsgevoel, naar

...ment' (ISCA) een toegepast evaluatie-instrument waarbij rekening wordt gehouden. De nieuwe tool brengt alle

SECTOREN

- Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening

TAGS

- Seizoensarbeid
- Buitenlandse werknemers

GERELATEERDE INFO

- "Prevention through pictures": 43 video's in 3 talen
- Veiligheidsinstructietool "ToWorkSafe" om anderstalige werknemers veilig te laten werken

Sensibiliseringsstickers van Denuo rond voorkomen van afvalbranden van lithium-ionbatterijen

03.04.2023

Om het grote publiek te sensibiliseren voor de gevaren van lithium-ionbatterijen heeft Denuo, de Belgische federatie van de afval- en recyclagesector, samen met de leden van 'Arena Recycling' sensibiliseringsstickers laten ontwikkelen om op afvalcontainers, op vrachtwagens, in recyclageparken, op sorteer- en recyclageplaatsen en op andere plekken aan te brengen.

Dit artikel geeft meer informatie over deze campagne, Europese studies en (soortgelijke) campagnes uit het buitenland, wetenschappelijke literatuur rond afvalbranden, brand tijdens het opladen van batterijen (zowel in consumenten- als in werkomgeving), de regelgeving rond (afgedankte) batterijen en arbeidsomstandigheden van afvalphalers en recyclageparkwachters. Tenslotte wordt er verwezen naar een aantal BeSWIC-artikels over afval of het zich ontdoen van materiaal.

Over de Denuo-campagne

...bevatten steeds meer producten een herlaadbare batterij. De medaille heeft raker op tussen het schrootafval, het oud papier en andere afvalstromen en

...erke Denuo sensibiliseringsstickers uit om (herlaadbare) batterijen te ste) container te werpen. Op sommige stickers kan men het (bedrijfs)logo laten

...ie van Denuo:

- Arbeidsongevallen
- Arbeidsplaatsen
- Gezondheid en re-integratie van de werknemer
- Veiligheids- en gezondheidssignalering

...stickers 'Voorkom brandgevaar - Verwijder batterijen'

...atie rond het stijgend aantal afvalbranden met dit soort type batterijen. Lees ebsite van Denuo: [Herlaadbare lithium-ion-batterijen, de brandbommen in](#)

...ereldwijde Veiligheidsdag op 28 april. Meer informatie over de Veiligheidsdag o: [28 april: Wereldveiligheidsdag: Belgische afvalverbrandingsinstallaties](#)

...nd recyclage van batterijen

OP DE BLOG

- De brandweer van morgen: wetenschappelijk onderzoek op andere documenten

"Safety street": een andere manier van communicatie rond veiligheid voor contractoren

14.06.2023

Werken met contractoren vergt een goede communicatie, die zowel verbaal als non-verbaal kan zijn. Naast communicatie spelen ook informatie, veiligheidsopleidingen en toegangsprocedures een rol bij het aspect werken met derden.

Op 24 mei 2023 organiseerden Agoria en Essencia hun jaarlijkse workshop 'Safe Shutdown'.

Meer informatie over de studiedag is terug te vinden op de website van Essencia: [Process Safety Academy: Workshop Contractoren en veiligheid: Communicatie en de "Safety Street"](#).

In dit artikel vindt u:

- [een samenvatting van de studiedag](#);
- [een overzicht van wat de elementen van de "Safety Street" van Evonik](#);
- [meer informatie over de code van goede praktijk "Communicatie bij stilstanden"](#);
- [meer informatie over communicatie met handen](#);
- [meer informatie over noodplanning](#);
- [een overzicht van enkele BeSWIC-berichten over risico's in een contractorcontext](#).

Samenvatting van de 'Safe Shutdown'-studiedag

THEMA'S

- Brandpreventie
- Elektrische installaties
- Ioniserende stralingen

SECTOREN

- Productie en distributie elektriciteit, gas, water en afval

OP DE BLOG

- Europese markttoezichtscampagne 2019 voor producten die vallen onder de algemene productveiligheidsrichtlijn
- Risico's composteren en biogasinstallaties
- Risico's bij loswerkzaamheden in stortbunkers
- Gaslessen horen niet thuis bij schroot

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Beschermingsmiddelen
- Risicoanalyse
- Veiligheids- en gezondheidssignalering

SECTOREN

- Bouw
- Industrie

Digitaal wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg

22.05.2023

Taalbarrières tussen zorgverstrekkers en patiënten verminderen zowel de kwaliteit van zorg, de patiëntveiligheid als de tevredenheid van beide partijen. Om deze problemen te overbruggen kunnen zorgverstrekkers gebruik maken van een breed spectrum aan brugfuncties ter ondersteuning van het gesprek.

De brochure "Digitaal wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg" van het MATCHeN-onderzoeksteam over het gebruik van digitale tools ter ondersteuning van communicatie met anderstaligen in de zorg heeft als doel zorgverstrekkers te informeren over het gebruik van digitale tools bij taalbarrières in de zorg.

De brochure kan gedownload worden op:

- de website van MATCHeN, [zie onder publicaties: Digitaal wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg \(PDF, 1.96 MB\)](#);
- de website van het Sociaal Vertaalbureau van Brussel Onthaal: [Digitaal wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg \(PDF, 1.96 MB\)](#).

Dit artikel biedt meer informatie over deze brochure en over andere documenten van MATCHeN. Verder wordt een overzicht gegeven van andere documenten rond anderstaligheid in de zorg (en andere situaties) en het belang van een goede communicatie. Tenslotte wordt de brug gemaakt naar enkele andere BeSWIC-berichten over anderstaligheid.

Brochure: Digitaal wijzer communiceren met anderstaligen in de zorg

Deze brochure over het gebruik van digitale tools ter ondersteuning van communicatie met anderstaligen in de zorg kwam tot stand vanuit een nauwe samenwerking tussen het MATCHeN-onderzoeksteam van Universiteit Gent (UGent). Vrije

“Goe bezig!”

IPAF-gids voor het veilig plaatsen en verwijderen van feestelijke decoratie

12.01.2024

In de maanden november en december, in aanloop naar de feestdagen, wordt in vele steden en gemeenten kerstverlichting opgehangen, waarbij vaak men vaak gebruik maakt van hoogwerkers. In januari wordt dan deze kerstverlichting verwijderd.

Deze werkzaamheden worden in vele gevallen uitgevoerd op hoogte en in openbare ruimtes. De 'International Powered Access Federation' (IPAF) heeft daarom een gids/voorlichting opgesteld om te wijzen op de diverse risico's.

Over de gids/voorlichting

Het plaatsen (maar ook het verwijderen) van feestelijke decoratie wordt vaak uitgevoerd als het donker is of in gure weersomstandigheden. Bedieners en uitvoerders, vaak werknemers of vrijwilligers van technische diensten of brandweer bij steden en gemeenten, voelen vaak de druk om tegelijkertijd aan de grote vraag te kunnen voldoen. Daarnaast wordt niet altijd een locatiebeoordeling uitgevoerd en zijn de bedieners van mobiele werkplatformen of hoogwerkers soms

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Werken op hoogte

GERELATEERDE INFO

- Nieuwe informatie van IPAF rond veilig gebruik van hoogwerkers

De risico's van vallende voorwerpen: codes van goede praktijk en andere initiatieven

16.01.2024

De risico's van vallende voorwerpen of objecten, bijvoorbeeld op bouwplaatsen of tijdens constructiewerkzaamheden, worden vaak onderschat. Daarom hebben enkele organisaties richtlijnen of codes opgesteld voor het beheer van vallende voorwerpen.

Dit artikel geeft eerst wat meer informatie over [de risico's van vallende voorwerpen](#) en de sectoren waarin deze risico's voorkomen. Daarna worden de [codes van goede praktijk](#) en [andere gidsen](#) overlopen en gaat het artikel dieper in op het [DROPS-initiatief](#), [lessen uit ongevallen](#), [wetgeving en normen](#) en enkele andere bepalingen rond [opleiding en sensibilisering](#).

De risico's van vallende voorwerpen

Vallende voorwerpen kunnen een hoge impact hebben met grote gevolgen eens ze inslaan op mensen, andere voorwerpen of infrastructuur die zich eronder bevinden. Via volgende document op de website 'Drops Online' kan men deze impact berekenen: [Dropscalculator \(PDF, 720 KB\)](#). Uit deze calculator blijkt dat de impact vlug een dodelijke afloop kent.

Verschillende sectoren, zoals de offshore-industrie, olie- en gaswinning, procesindustrie (chemie, raffinage, energie), scheepvaart en de sector van windmolens, hebben richtlijnen ontwikkeld om deze risico's te beheersen. Deze richtlijnen kunnen zowel preventief als schadebeperkend van aard zijn, gaande van het afbakenen van risicozones waar geen mensen zich mogen in begeven of aanwezig zijn, het plaatsen van netten die beletten dat voorwerpen verder vallen, tot het bevestigen van bevestigingsystemen aan materialen en arbeidsmiddelen om te verhinderen dat iets valt.

Ook in de luchtvaart speelt het risico een rol. Vreemde voorwerpen kunnen namelijk schade toebrengen aan een vliegtuig. Zo kunnen op de startbaan vreemde voorwerpen aangezogen worden, met schade aan de motor tot gevolg. Ook in de vluchtfase kan hagel, ijs, zandstormen, aswolken schade aan de motor aanbrengen. De aangebrachte schade wordt in dat jargon 'foreign object damage of foreign object debris' ([FOD](#)) genoemd. In dit kader is volgende Engelstalige publicatie, beschikbaar op de website van 'Egamaster', nuttig om te vermelden: [Foreign Object Debris \(PDF, 3,82 MB\)](#). In de nucleaire industrie spreekt men van 'foreign material exclusion' (FME).

Volgend Engelstalige artikels leggen de concepten duidelijk uit:

THEMA'S

- Arbeidsongevallen
- Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
- Werken op hoogte

GERELATEERDE INFO

- Werken op hoogte

OP DE BLOG

- Touwtechnieken: enkele (inter)nationale organisaties en websites
- Maatregelen om het valgevaar bij openingen en breekbare dak structuren te vermijden

Illustratiebeeld. © Getty Images

Minste arbeidsongevallen in bouw in tien jaar

Het aantal zware arbeidsongevallen in de bouwsector is vorig jaar gedaald tot het laagste niveau in tien jaar. Dat zegt Bouwunie, die zelfstandigen en kmo's in de bouwsector in Vlaanderen vertegenwoordigt.

Zijn we echt
“Goe bezig”?

Top 10

Dit zijn de meest gelezen nieuwsitems van 2023

21/12/2023

Terugblik op 2022: meest gelezen artikels op BeSWIC

20.01.2023

BeSWIC heeft het nieuwe jaar ingezet met enkele interessante artikels. Ook vorig jaar hielden we als kenniscentrum over welzijn op het werkveld op de hoogte van wat er speelt in de wereld van de veiligheid en gezondheid op het werk. Hieronder een top 10 van de meest gelezen artikels in 2022.

1. [Kick-off Sectorprojecten Preventie van psychosociale risico's op het werk](#)
2. [Wijziging KB tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing](#)
3. [Het Europese certificaat voor kraanmachinisten en andere reglementering](#)
4. [KB tot aanvulling en wijziging van het Algemeen Reglement op de elektrische installaties \(ARE\)](#)
5. [Animaties en infographics over enkele risicovelden](#)
6. [Webinar KB maatregelen op het werk in geval van een epidemie of pandemie en nieuwe generieke gids](#)
7. [Wet betreffende de verbetering van de binnenluchtqualiteit in gesloten plaatsen die publiek toegankelijk zijn](#)
8. [Recht op deconnectie voor federale ambtenaren](#)
9. [Re-integratie en verzuimd risico: 2 rapporten van het Rekenhof](#)
10. [FAQ psychosociale risico's](#)

Een overzicht van de meest gelezen Franstalige BeSWIC-artikels is beschikbaar in volgend bericht: [Retour sur 2022: articles BeSWIC les plus lus](#).

Meer informatie over de recent bijgewerkte blogartikels op deze BeSWIC website is beschikbaar in volgend bericht: [Terugblik op 2022: de blog van BeSWIC](#)

Terugblik op 2023: meest gelezen artikels op BeSWIC

09.01.2024

BeSWIC maakt zich op voor een nieuw jaar in de wereld van veiligheid en gezondheid op het werk. Aan het begin van het jaar geven we u graag nog een overzicht mee van de meest gelezen BeSWIC-artikels uit 2023.

U vindt hieronder een top-10 van nieuws- en blogberichten. Een overzicht van de meest gelezen Franstalige BeSWIC-artikels is beschikbaar in volgend bericht: [Retour sur 2023: articles BeSWIC les plus lus](#).

Nieuwsberichten

1. [Wijzigingen aan het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties \(ARE\)](#)
2. [Wijziging KB tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing](#)
3. [Aanpassing van de bepalingen van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming inzake waarschuwing en alarm bij de organisatie van brandbestrijding](#)
4. ["Prevention through pictures": 43 video's in 3 talen](#)
5. [FAQ psychosociale risico's](#)
6. [Nieuw interactief spel om studenten te leren omgaan met kankerverwekkende stoffen op de werkvloer](#)
7. [Nota's aan de erkende organismen en thematische fiches van het nieuwe ARE](#)
8. [KB tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat de gebruiksvoorwaarden van de werkkledij betreft](#)
9. [De nieuwe machineverordening is een feit](#)
10. [Update van berichten rond de risico's van besloten ruimten](#)

Blogberichten

1. [Opleiding rond veilig gebruik van diisocyanaten](#)
2. [CAO 164: fietsvergoeding woon-werkverkeer](#)
3. [Het Europese certificaat voor kraanmachinisten en andere reglementering](#)
4. [Code van goede praktijk "Werken in besloten ruimten"](#)
5. [ISCO-code verplicht in arbeidsongevallenaanpak](#)
6. [Werken met ladders: ETUC-studie en andere informatiebronnen](#)
7. [Waterstofsulfide: een dodelijk gevaar](#)
8. [Basisveiligheidsopleiding tijdelijke of mobiele bouwplaatsen: advies HRPBW, praktische opleidingen Constructiv en geactualiseerde BeSWIC-berichten](#)
9. [CAO Basisveiligheidsopleidingen voor de bouwsector](#)
10. [Veilig omgaan met asfalt: preventiemaatregelen van productie tot eindgebruiker\(s\)](#)

Bij de blogberichten zien we dat er heel wat oudere berichten nog steeds populair zijn bij onze bezoekers. Dit is wellicht te wijten aan het actualisatieproces van de blog, dat in 2022 aanving, nog steeds loopt en geregeld in de kijker wordt gezet in onze nieuwsberichten. Een van deze update-aankondigingen haalt zelfs net de top-10 van meest gelezen nieuwsberichten.

Bekijk zeker onze [blog](#) voor alle blogberichten. Men kan filteren op thema, sector of tag.

Er bewoog weer heel wat binnen **preventie in 2023**... Zoals elk jaar hielden we jullie zo goed mogelijk op de hoogte van nieuwe wetgeving, trends en weetjes. Welke nieuwsitems lazen jullie het meest in 2023? We frissen je geheugen even op met een **overzicht!**

- 1) Verstrenging van de **asbestregels** (februari 2023)
- 2) Verschillende sectoren sluiten een CAO af rond **deconnectie** (februari 2023)
- 3) Nieuwe CAO **fietsvergoeding** (februari 2023)
- 4) Toxisch leiderschap heeft een enorme impact op **burnout** (februari 2023)
- 5) Aanpassingen aan het **ARE** (maart 2023)
- 6) Nieuwe wetgeving rond **tijdelijke en mobiele bouwplaatsen** (april 2023)
- 7) **Ventilatieplan** voor publiek toegankelijke ruimtes (mei 2023)
- 8) Wijziging van de bescherming van werknemers bij **grensoverschrijdend gedrag** (mei 2023)
- 9) Het is zover: de machinerichtlijn wordt een **machineverordening** (juni 2023)
- 10) Wijziging van de codex met betrekking tot **werkkledij** (juli 2023)
- 11) FOD lanceert een gratis vragenlijst voor de **risicoanalyse psychosociale aspecten** (augustus 2023)
- 12) Aanpassing ARAB **waarschuwing en alarm bij brandbestrijding** (september 2023)

Tweets van @Prebesvzw

Hier is nu nog niets te zien

Als hij of zij Tweet, zie je de Tweets hier.

[Op Twitter bekijken](#)

5. Epiloog

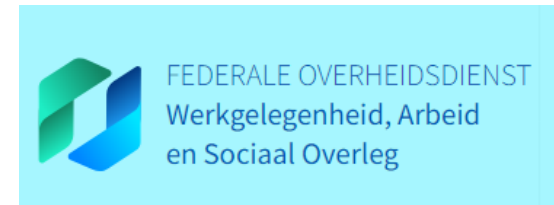
- FOD WASO beschikt over ISO9001/14001/45001 (van 18/12/2023 tem 17/12/2026)
- Labo: [ISO17025](#) voor 2 toepassingen asbest
- [EMAS](#) Blerotgebouw

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

<https://werk.belgie.be/nl/over-de-fod/voorstelling/logo>
<https://werk.belgie.be/nl/nieuws/de-fod-werkgelegenheid-heeft-een-nieuwe-visuele-identiteit>

≠

Volksgesondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

Boodschap van de voorzitter: proficiat met het resultaat van de certificatie-audit!

16/01/2024

18

Na 23 auditdagen werd op 14 november 2023 de slotvergadering gehouden van de externe certificatie-audit. Deze audit heeft ons geïntegreerd kwaliteitsbeheersysteem geëvalueerd en kwam die dag tot een conclusie: we kregen 38 aandachtspunten en 9 minor non-conformiteiten. De voorzitter wil iedereen feliciteren met het resultaat van deze audit.

Het is de eerste keer dat er binnen de FOD Werkgelegenheid een dergelijke uitgebreide audit werd georganiseerd. Voor een organisatie van deze grootte is het resultaat uitstekend.

Ook Minister Dermagne wil ons uitdrukkelijk feliciteren met het behaalde certificaat en iedereen bedanken voor het werk dat hierin werd gestoken. Op het niveau van de overheid zijn wij de eerste FOD die een certificaat behaalt voor een geïntegreerd kwaliteitsmanagementsysteem.

Epiloog

- Interessante weetjes (internationale context; zijn er ISO45000 auditoren/consultants in de zaal?)

- <https://ilostat.ilo.org/topics/safety-and-health-at-work/>
- <https://www.ilo.org/dyn/legosh/en> ; <https://natlex.ilo.org/dyn/natlex2/r/natlex/fe/home> ; <https://www.ilo.org/safework/countries/lang--en/index.htm>

- Klikipedia

- In hoeveel clicks ga je van “**noodplan**” in het bericht <https://www.beswic.be/nl/blog/de-brandweer-van-morgen-wetenschappelijk-onderzoek-en-andere-documenten> naar “**BOB-controle**”

- chatGPT

WEBSITE TIP

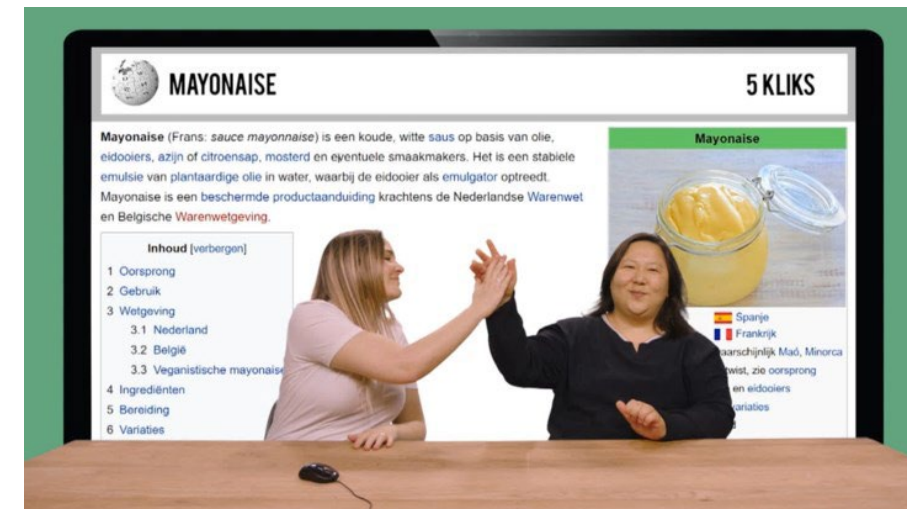
HANDIGE WEBSITE GESPOT

In de rubriek vraag & antwoord (VN 200) was er de vraag over toepassing van OSH in het buitenland. In constructiv info 4/2014 was er ook al een artikel hierover. Er zijn diverse niet gekende websites over wetgeving in het buitenland, zoals de ILO Legosh-database, de ILO Natlex-database, de nationale OSH-profielen en voor wat betreft detachering, de website www.posting-workers.eu. Op de Prene van 12/3/19 zal er ook een leerrijk, buitenlands ongeval toegelicht worden, waar buitenlandse regelgeving aan bod komt.

www.ilo.org/dyn/legosh/en & www.ilo.org/safework/countries

Veiligheidsnieuws 202

D You

Welke welzijnsregelgeving of regelgeving rond arbeidsomstandigheden wordt in België in 2024 verwacht en welke zijn de campagnes van de Arbeidsinspectie in 2024?

ChatGPT

Ik heb geen real-time informatie en mijn kennis is bijgewerkt tot januari 2022. Daarom kan ik geen specifieke details geven over welzijnsregelgeving of campagnes van de Arbeidsinspectie in België voor 2024. Regelgeving en campagnes kunnen worden gewijzigd of aangepast door de overheid, afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen, behoeften of beleidsdoelstellingen.

Om op de hoogte te blijven van de meest recente informatie met betrekking tot welzijnsregelgeving en arbeidsomstandigheden in België in 2024, raad ik aan de officiële websites van overheidsinstanties zoals de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) te raadplegen. Daarnaast kun je de website van de Arbeidsinspectie volgen voor updates over hun campagnes en initiatieven.

Voor specifieke details over toekomstige regelgeving en campagnes zou je rechtstreeks contact moeten opnemen met de relevante overheidsinstanties of op de hoogte blijven van officiële aankondigingen en publicaties.

D You

Welke welzijnsregelgeving of regelgeving rond arbeidsomstandigheden wordt in België in 2024 verwacht en welke zijn de campagnes van de Arbeidsinspectie in 2024?

ChatGPT

Ik heb geen toegang tot real-time informatie en mijn kennis is bijgewerkt tot januari 2022. Ik kan daarom geen specifieke details verstrekken over welzijnsregelgeving of arbeidsinspectiecampagnes die zijn ingevoerd na die datum. Regelgeving en campagnes kunnen echter regelmatig worden bijgewerkt door overheidsinstanties, dus het is raadzaam de officiële websites van de Belgische overheid en specifiek de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg te raadplegen voor de meest recente informatie.

Voor de meest actuele en specifieke details over welzijnsregelgeving en arbeidsinspectiecampagnes in België in 2024, raad ik aan contact op te nemen met de relevante autoriteiten of het nieuws in de gaten te houden voor aankondigingen en updates.

< 2/2 >

Was this response better or worse?

Better Worse Same X

D You

Welke waren de 10 meest gelezen artikels en thema's in 2023 op BeSWIC, het Belgisch Safe Working Information Center?

ChatGPT

Sorry, maar ik heb geen toegang tot realtime gegevens of specifieke informatie over de meest gelezen artikelen en thema's op BeSWIC voor het jaar 2023. Mijn kennis is beperkt tot informatie die beschikbaar was tot mijn laatste trainingsdatum in januari 2022. Om de meest recente en specifieke informatie te krijgen, raad ik je aan om de officiële website van BeSWIC te raadplegen of contact op te nemen met de organisatie voor de meest actuele gegevens.

D You

Welke waren de 10 meest gelezen artikels en thema's in 2023 op BeSWIC, het Belgisch Safe Working Information Center?

ChatGPT

Sorry, maar ik heb geen specifieke informatie over de 10 meest gelezen artikelen en thema's op BeSWIC in 2023. Mijn training omvat gegevens tot januari 2022, en ik heb geen real-time browsefunctionaliteit om de meest recente informatie op te halen. Je zou rechtstreeks naar de website van BeSWIC moeten gaan of contact met hen moeten opnemen voor de meest actuele gegevens.

< 2/2 >

Was this response better or worse?

Better Worse Same X

D You

Welke waren de 10 meest gelezen artikels en thema's in 2023 op BeSWIC, het Belgisch Safe Working Information Center?

ChatGPT

Sorry, maar ik heb geen specifieke gegevens over de meest gelezen artikelen en thema's op BeSWIC voor het jaar 2023. Mijn kennis is beperkt tot informatie die beschikbaar was tot mijn laatste update in januari 2022, en ik heb geen real-time internettoegang om de meest recente gegevens op te halen. Je kunt de officiële website van BeSWIC bezoeken of contact opnemen met het centrum zelf voor de meest actuele en nauwkeurige informatie.

< 3/3 >

D You

Welke Europese verordening of richtlijnen zullen tijdens het Belgisch voorzitterschap van de EU in 2024 hun licht zien?

ChatGPT

Mijn excuses, maar ik heb geen real-time informatie en mijn kennis is bijgewerkt tot januari 2022. Daarom kan ik geen specifieke details geven over welke Europese verordeningen of richtlijnen tijdens het Belgisch voorzitterschap van de EU in 2024 zullen worden behandeld.

Tijdens het voorzitterschap van de EU is het gebruikelijk dat het betreffende land de agenda voor de Raad van de Europese Unie beheert en leidt. Gedurende deze periode kunnen verschillende onderwerpen aan bod komen, waaronder wetgevingsvoorstellen, beleidskwesties en andere aangelegenheden.

Om de meest actuele informatie te verkrijgen over de specifieke verordeningen of richtlijnen die tijdens het Belgisch voorzitterschap van de EU in 2024 zullen worden besproken, raad ik aan de officiële kanalen van de Europese Unie, zoals de website van de Raad van de Europese Unie of de officiële website van het Belgisch voorzitterschap, te raadplegen. Daar zullen de meest recente aankondigingen en documenten beschikbaar zijn.

D You

Welke Europese verordening of richtlijnen zullen tijdens het Belgisch voorzitterschap van de EU in 2024 hun licht zien?

ChatGPT

Helaas beschik ik niet over informatie die specifiek betrekking heeft op gebeurtenissen na januari 2022, inclusief details over toekomstige Europese verordeningen of richtlijnen die tijdens het Belgische voorzitterschap van de EU in 2024 zouden worden geïntroduceerd. Mijn kennis is beperkt tot die datum.

Om de meest actuele en specifieke informatie te verkrijgen over de wetgeving die tijdens het Belgische voorzitterschap van de EU in 2024 zal worden behandeld, raad ik je aan de officiële kanalen van de Europese Unie te raadplegen, zoals de website van de Europese Commissie, de Raad van de Europese Unie of het Europees Parlement. Deze bronnen bieden doorgaans gedetailleerde en actuele informatie over lopende wetgevende initiatieven en besluitvormingsprocessen binnen de EU.

< 2/2 >

Was this response better or worse?

Better Worse Same X

Afkortingen

- ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route
- AO78: Wet 3/7/1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten
- AREI: Algemeen Reglement op de Electriche installaties
- CAO: collectieve arbeidsovereenkomst
- CLP: Classification, Labelling, Packaging
- EU-OSHA: European Union information agency for occupational safety and health
- FANC: Federaal Agentschap Nucleaire Controle
- FOD WASO: Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
- GPP: globaal preventieplan
- HUA: Humanisering van de Arbeid
- HRPBW: Hoge Raad Preventie en Bescherming op het Werk
- JAP: jaaractieplan
- MANCP: Multi Annual National Control Plan
- MSA: musculoskeletale aandoeningen

Afkortingen

- NAR: Nationale Arbeidsraad
- PA: preventieadviseur
- PBM: persoonlijke beschermingsmiddelen
- PC: paritair comité
- POP: persistent organic pollutants
- OiRA: Online interactive Risk Analysis
- SIOD: Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
- SLIC: Senior Labour inspectors committee
- TBT: Technical barriers and trade
- TMBP: KB 25/1/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen
- TNW: terug naar werk
- TRIS: Technical Regulations Information System
- TWW: Toezicht Welzijn op het Werk
- UV: ultraviolet
- VCA: Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers

